

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, BIRŽELIS – JUNE 17, 2014 • Vol. CV Nr. 70 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 06-16-2014

ŠIAME NUMERYJE:

Visi esame pašaukti
siekti šventumo – 3 psl.

Lietuvių krepšinio turnyras
Washingtonė – 4 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Atminimo valanda prie Naujosios Vilnios geležinkelio stoties memorialo.

Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

Lietuva pagerbė sovietų okupacijos aukas

Vilnius (ELTA) – Birželio 14-oji, kiekvienais metais mūsų tautai reiškianti ir skausmą, ir viltį, išliks atmintyje, jei žinosime ir saugosime savos tautos ir valstybės istoriją, šeštadienį okupacijos, genocido ir sovietmečio represijų aukų pagerbimo iškilmėse prie paminklų politiniams kaliniams ir tremtiniam Aukų gatvėje sakė Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Ji pastebėjo, kad vis dėlto istorija linkusi kartotis. „Jeigu manome, jog okupacija ir ginklų žvanganimas yra praejusį amžių menančios sąvokos, šių metų įvykiai Ukrainoje mums primena, kad laisvė nėra duotybė. Kad vis dar yra jėgų, trokštančių užvaldyti, sugriauti, sumenkinti. Todėl šiandien laisvės kaina įgyja dar didesnę vertę, o žodžiai ‘branginkime laisvę’ kiekvieno iš mūsų širdyje turi su-

skambėti naujai”, – kalbėjo šalies vadovė.

„Kol į misijas Sibire su užsidegimu veršis jaunimas, kol moksleivių piešiniuose bus ryški atminties tema, kol saugosime savo kalbą ir kultūrą, tol būsime atsparūs bandymams mus nutautinti, išgąsdinti ir supriešinti”, – pabrėžė Prezidentė.

Ji ragino, pagerbiant sovietinio teroro aukas, susitelkti, būti vieningiems ir branginti savąją laisvę ir vienas kitą.

Lietuvos Respublikos prezidentė D. Grybauskaitė Gedulo ir vilties dienos proga pagerbė masinių trėmimų aukas, taip pat dalyvavo iškilmingame minėjime Seime ir vėliavos pakėlimo iškilmėse Nepriklausomybės aikštėje.

Prezidentės spaudos tarnyba

Poetinis žodis skambėjo po Vaičiulaičio ažuolu

ANTANAS ŽILINSKAS

Jau aštuntą kartą poeto lietuvių literatūros klasiko Antano Vaičiulaičio tėviškėje Didžiųjų Šelvių kaime (Vilkaviškio r.) vyko literatų mėgėjų poezijos skaitymai. Moksleiviai ir brandaus amžiaus kūrėjai dalyvaudami A. Vaičiulaičio kūrybinių darbų konkurse „Gimtoji žemė tavęs ilgisi ir savo širdyje tavęs didžiai pasigenda”, savo kūrybą skaitė poeto tėviškėje, greta jo mylimo ažuolo.

Minint poeto 100-ąsias gimimo metines prie tėviškėje jo atminimą įamžinusio akmens jau subuvojo ta proga pasodintas baltaziedis buldinas (gulbinas). Tėviškę puošia ir jo mylimi dukrų sodinti bijūnai.

Kūrybinių darbų konkurse dalyvavo 105 dalyviai, nuo mažųjų ikimokyklinio amžiaus vaikučių, pradinių klasių moksleivių iki žilo

plauko sulaukusių kūrėjų.

Jaunieji konkurso dalyviai, mėgstantys A. Vaičiulaičio pasakas, pieš piešinius, kūrė vaizdelius ir eilėraštukus, suaugusieji apdainavo poeto tėviškės grožį.

Vilkaviškio rajono savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus

vedėja Alma Finagėjavienė konkurso laureatams įteikė diplomus, o A. Vaičiulaičio dukros Danutė, Aldona ir Joana, A. Vaičiulaičio fondo premijas.

Ikimokyklinėje grupėje už poezijos prozos ir dailės darbelius pirmoji vieta pripažinta „Buratino” darželio ugdytiniais. – 11

A. Vaičiulaičio kūrybinio konkurso laureatai su rašytojo dukromis Danute, Aldona ir Joana prie paminklinio akmens Didžiųjų Šelvių kaime.

K. Inkratos nuotr.

Meluoti – taip parodyti, kad nepaisoma Dievo ir bijoma žmonių – Plutarchas

Maždaug prieš metus šioje skiltyje atsisveikinau su namu, kuriame praleidau beveik 44 metus. Mano maloniam nustebimui tas straipsnis sulaukė gana daug teigiamų atsiliepimų. Vieniems buvo įdomu sužinoti apie mūsų namą, o kitiems tas aprašymas išjudino jų pačių išgyvenimus turimuose ar turėtuose namuose. Buvau klausiamas apie naują namą, nes žmonėms įdomu, kaip viskas vyko toliau. Norėjo patirti antrąją namo medalio pusę. Senąjį namą, kainą nuleidę penkiolika tūkstančių dolerių, pagaliau pardavėme š. m. vasario 27 d., keturios dienos prieš mano klubo persodinimo operaciją. Į dabartinį namą (4714 Canyon Trail, Lansing, MI 48917-1500) atsikraustėme praėjusiais metais rugpjūčio mėn. pradžioje. Iki šiol jau prisikrovė daugybė įspūdžių ir nenumatytų įvykių.

Abiejų namų aplinka turi keletą panašumų. Dėl to nereikėtų stebėtis, nes dabartinis namas yra vos porą mylių nuo pirmojo, bet jau už sostinės ribų. Netoliese teka ta pati Grand upė, kur žiemoja žąsys. Yra ir parkas, priklausantis Lansingo miestui, bet jį nuomoja mano rajono savivaldybė už vieną dolerį per metus. Tame parke slypti visa krūva smagių atsiminimų. Vasaros metu ten su trimis sūnumis gan dažnai atvažiuodavome dviračiais padūkti. Žiemos metu, kai iškrisdavo daugiau sniego, čia pats vienas apsilankydavau. Iki parko atvykdavau automobiliu ir keletą mylių kulniuodavau pėsčiomis. Tai buvo atmintinos dienos. Dabar dviračiai ir slidės išdalinti kitiems, bet brangius atsiminimus dar laikau. Ta mano nuosavybė iki Alzheimerio niekur neišnyks.

Šis namas statytas 1994 metais, o senasis – 1957 m. Pati apylinkė mažiau prigrūsta. Mūsų rajonas turi gana egzotišką pavadinimą – Canyon Hills, nors ten nėra nei kalnų, nei tarpeklių. Rajonas iš tiesų buvo vienos gatvės kilpa, turėjusi vieną įvažiavimą iš didesnės gatvės. Dabar turime du įvažiavimus, kas sumažina privatumo jausmą. Mūsų vieno aukšto namas yra vienas iš mažesnių, bet yra didesnis už tu-

Kita namo medalio pusė

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

rėtąjį. Šaligatvių nėra, tad nereikia kasti sniego. Daug žolės, krūmokšnių, medžių. Tarp namų dar nemačiau jokių tvorų. Aplink namą paveldėjome gana patrauklius gėlynus. Tad netrūksta peteliškių bei bičių. Tereikia tik daržininko.

Pradžioje galvojome apie buto (condominium) pirkimą, nes tokiu atveju prižiūrint savo nuosavybę tenka daug mažiau ūkinių darbų ir darbelių. Arčiau susipažinę su daugiabučių realybe, nutarėme tvarkytis patys. Pagrindinis skirtumas tas, kad turėdami savo namą ir nepriklausydami savininkų sąjungai, viską turime susitvarkyti patys, o ne mokėti mėnesinius mokesčius sąjungai, kuri tuos darbelius atlikti samdo kitus. Likome ištikimi norui kuo mažiau lakstyti apie namus ir visiems darbams ir darbeliams ką nors samdyti. Tad perkame žolės tręšimo ir pjovimo, kompiuterizuoto vejos laistymo ir sniego nukasimo paslaugas. Tuo sprendimu esame patenkinti. Antrieji metai turėtų būti lengvesni.

Ne paslaptis, kad mėgstu gamtą. Čia jos tikrai daugiau nei anksčiau. Nuo pirmos dienos beveik kas vakarą pro langus praeina keturios stirnos. Tai tėvai su dviem paaugliais. Praeina sustodami, apsidairydami, vis žiūri į už lango sėdinčius mus, bet tikrai nežinau, ar mus mato. Gal mato tik save langų stikluose. Visada eina ta pačia kryptimi. Prieš keletą savačių pravažiuodamas šalimais esančia didesne gatve mačiau užmuštą vieną stirną. Po to už langų praeinančių stirnų skaičius sumažėjo iki trijų. Kiemė laksto kiškių, medeliuose supasi voveraitės,

karts nuo karto pakrūme praslenka ir koks katinas. Paukštelių daug, tik jų labai pažįstu. Pagalvojau, kad čia reikėtų Tado Biručio pagalbos paukšteliams duoti tinkamus vardus. Kita galimybė – nusipirkti knygelę ir ten ieškoti jų snapukų.

Namą statydami pirmieji savininkai norėjo kuo daug šviesos iš lauko, tai prikiavo daug didelių langų. Jie patinka ir

man, nes už jų, kaip dideliuose televizorių ekranuose, matyti aukštos ir lieknos pušys, dar ne visiškai užaugusios eglaitės, o virš jų – besikeičiantis dangaus skliautas. Jis gali būti mėlynas, debesuotas, net žvaigdetas. Gamtovaizdį pajvairina sniegas. Man ypač patikdavo didelės, tingiai krentančios snaigės. Patikdavo kasti sniegą, ypač po to, kai nusipirkau motorizuotą mašinėlę. Persikraustęs tą mašinėlę atidaviau anūkui, kuris dabar kaimynams sniegą kasa, o aš samdau sniego kasėją su plūgu prie sunkvežimio. Neužmirštama lieka praėjusių metų gruodžio 21 d. prasidėjusi ledo audra. Lietus lijo ir šalo ant medžių šakų ir elektros laidų. Idilija pasibaigė, kai dešimčiai dienų praradome elektrą, ir reikėjo kraustytis iš namų. Apie tai jau guodžiausi anksesniame straipsnyje.

Taigi įvairių pasikeitimų ir naujovių tikrai netrūksta. Prie jų dar prisidėjo nenumatytos bėdos, nieko bendra neturinčios su persikraustymu į kitą namą. Žmonai prireikė sudėtingos širdies operacijos ir dar tebevykstančios reabilitacijos. Porai mėnesių nuo kojų buvau nuvarytas ir aš, nes pakeitė vieną klubą. Keletą dienų po mano operacijos į Amžinybę iškeliaavo sūnus Aidas. Negalėjau net laidotu vėse dalyvauti. Keletą savačių prieš mirtį jis paprašė savo žmonos, kad atvežtų pas mus atsisveikinti. Dar ir dabar matau jo išsekusį, ligos nukankintą veidą ir lėtai mojuojančią ranką išvažiuojant iš mūsų namų. Šie ir daugybė kitų įvykių kelia daug jausmų, prisiminimų. Jie verčia susitaikyti su gyvenimu ir neprarasti vilties.

Lietuvos ir ES šalių ekonominis bendradarbiavimas stiprėja

Birželio 16 d. Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su mūsų šalyje reziduojančiais ES šalių ambasadoriais. Susitikime buvo aptartos ekonominio ir energetinio bendradarbiavimo stiprinimo galimybės, euro įvedimas Lietuvoje, taip pat dabartinė saugumo situacija Europoje.

„Europos Sąjungos šalys – mūsų didžiausias ir patikimiausias prekybos partneris. Šis bendradarbiavimas dar labiau sustiprės, kai ateinančiais metais Lietuva įsives eurą. Euro įvedimas padidins mūsų šalies eksportą, turėsime galimybę pritraukti daugiau investicijų, kartu bus sukurta daugiau darbo vietų Lietuvos žmonėms. Lietuva turi pasinaudoti visomis galimybėmis, kad ekonominę gerovę pajustų kiekvienas“, – sakė Prezidentė.

2013 m. Lietuvos eksportas į ES šalis sudarė 57,4 proc., importas iš ES šalių – 59,3 procento. Numatoma, kad dėl euro įvedimo Lietuvos eksportas iki 2020 m. laipsniškai didės bent 5 proc., o mūsų šalies BVP didės apie 1,8 procento. Įvedus eurą sumažės palūkanų normos ir valiutos keitimo sąnaudos Lietuvoje, kas sudarys palankesnes sąlygas investuoti mūsų šalyje.

Prezidentė pokalbyje su ES šalių ambasadoriais pabrėžė, kad ES ir toliau turi didinti savo konkurencingumą stiprindama vidaus rinką. Pasak Prezidentės, labai svarbu ir toliau intensyviai kurti vidaus energetikos rinką. Būtina nedelsiant imtis priemonių, leidžiančių sumažinti ES priklausomybę nuo

Susitikimo akimirka su ES šalių ambasadoriais.

R. Dačkaus nuotr.

vieno energijos tiekėjo. Šalies vadovė pabrėžė, kad pagrindinis naujosios Komisijos uždavinys – toliau tęsti pradėtus darbus: skatinti ekonomikos augimą, didinti ES ekonominį konkurencingumą ir kurti naujas darbo vietas europiečiams.

Taip pat Prezidentė atkreipė dėmesį į glaudesnio ekonominio bendradarbiavimo su JAV būtinumą. Ypač svarbu susitarti su JAV dėl suskystintų gam-

tinių dujų importo į ES.

Susitikime taip pat aptarta Europos saugumo situacija ir ES šalių bendradarbiavimas gynybos srityje. Pasak Prezidentės, reaguojant į naujai iškilusius iššūkius, būtina ir toliau stiprinti ES ekonominį, karinį, energetinį ir informacinį saugumą.

Prezidentės spaudos tarnyba

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr. redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

DIDYSIS POKALBIS

Aldona Lingertaitienė.

Mes visi esame pašaukti siekti šventumo

Aldona Dabrilaitė Lingertaitienė gerai pažįstama JAV lietuvių katalikų bendruomenei ir yra laukiama įvairiausių katalikiškų renginių pranešėja ir vedėja. „Draugo“ redakcija norėtų skaitytojus plačiau supažindinti su šiuo įdomiu ir nuoširdžiu žmogumi, todėl paprašė gerb. Aldoną atsakyti į keletą klausimų.

– Malonėkite pirmiausiai papasakoti apie savo profesinės veiklos sritį.

– Aš dirbu Bostono katalikų arkivyskupijos Šv. Jono seminarijoje, esu Magistro programos pasauliečiams, diakonams ir vienuoliams pastoracinio darbo direktorė. (Mano vedama programa – „Master of Art in Ministry Program“, at the Theological Institute for the New Evangelization, St. John's Seminary, Brighton, MA.) Aš taip pat esu šio teologinio instituto administracijos vicepirmininkė. Mane čionai pakvietė prieš 15 metų, kai seminarija buvo paprašyta įsteigti mokslinę programą pasauliečiams. Taigi esu viena pirmųjų šios programos steigėjų ir vykdytojų. Mūsų mokslo įstaigą kiekvieną semestrą lanko daugiau kaip šimtas studentų. Magistro laipsnį čia jau įgijo daugiau kaip 150 žmonių. Mūsų vedamus kursus lanko ir laisvi klausytojai, kurie nori ne tik žinių, bet ir gilintis į katalikų tikėjimą bei gilinti savo dvasingumą. Mūsų programa ypatinga tuo, kad yra vertinama ne tik savo aukštu akademinio lygiu, bet ir mokymo procese skiriamu ypatingu dėmesiu dvasinio gyvenimo tobulinimui. Taip pat, remiantis Amerikos vyskupų konferencijos nurodymais (Co-Workers in the Vineyard of the Lord, 2005), mūsų programa skiria dėmesio ir pastoracijos praktikai. Mūsų studentai turi atlikti pastoracinę praktiką ir šiam darbui ugdytis tinkamas vertybes. Tad dėmesys kreipiamas ne tik akademiniam mokslui, bet ir dvasiniam gyvenimui, asmenybės ugdymui ir pastoracinei praktikai. Mūsų ypač stiprios studentų ir profesorių bendruomenės krikščioniškai palaiko viena kitą. Programa pritraukia ne tik jaunimą, bet ir vyresnio amžiaus žmones, kurie jau yra užauginę vaikus ir daugiau laiko gali pašvęsti savo tikėjimui. Jų pastoraciniam darbui aukojamas laikas arkivyskupijai ir parapijoms yra didelė dovana. Bostono arkivyskupijoje šie pasiryžę žmonės yra aktyvūs ne tik parapijų gyvenime, bet ir vyskupijos veikloje.

– Kokia yra Jūsų mokslinių tyrinėjimų sritis?

– Dėstyti man tenka kelis kartus per metus. Mano mokslinio darbo sritis yra religinis švietimas. Mano specialybė – suaugusiųjų religinis auklėjimas. Dėstydamą šį kursą vadovaujuosi naujausiomis suaugusiųjų švietimo teorijomis ir efektyviausiu Bažnyčios mokymu, ar tai būtų studentai, ar jaunų šeimų tėveliai, vidurinio amžiaus suaugusieji, ar pensininkai ir seneliai. Taip pat dėstau kursą „Pastoracinė veikla parapijose“. Šiame kurse nagrinėjama parapijos veikla ir pasauliečių dalyvavimas joje. Mūsų arkivyskupijoje pastoraciniam darbui parapijos samdo pasauliečius, ir šis kursas būtent ir skirtas ruošti pasauliečius tam darbui bei jų vaidmeniui parapijoje išaiškinti. Taip pat dėstau edukologijos teorijas apie pokyčius lemiantį mokymą. Šiame kurse („Transformative Learning and the Call to Holiness“) aš lyginu šias teorijas su katalikų supratimu apie mūsų pašaukimą į šventumą.

Pastaroji tema – pašaukimas į šventumą man yra ypač artima. Šia tema dažnai vedu rekolekcijas parapijose ar konferencijose. Mūsų arkivyskupijos dvasinio gyvenimo tarnyba („Office of Spiritual Life“) dažnai mane kviečia apie tai kalbėti. Manau, kad šiai svarbiai dvasinei temai teks skirti laiko ir ateityje. Juk mes visi esame pašaukti siekti šventumo, tačiau dažnai liekame nesuprasti.

Esu vadovavusi kelioms profesinėms sąjun-

Dr. Aldona Lingertaitienė Remigijaus Satkausko nuotr.

goms. Aktyviai dalyvauju Studijų programų asociacijos veikloje („Association of Graduate Programs in Ministry“), kur prieš keletą metų buvau prezidentė. Taip pat esu aktyvi religinio mokymo asociacijoje („Religious Education Association“), kur jau ketvirtus metus esu komitete, atrenkančiame konferencijų mokslinius pranešimus ir studijas žurnalams. Tad esu kolegų vertinimo (peer review) komitete.

– Ar Jūsų tyrinėjamoji sritis kaip nors siejasi su lietuviais ar Lietuva?

– Šiuo metu taip pat skiriu nemažai laiko studijai apie lietuvių išeivijos vaidmenį remiant lietuvių Katalikų Bažnyčią sovietmečiu, ypač 70-aisiais ir 80-aisiais metais (kuomet pogrindyje buvo pradėta leisti garsioji „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika“). JAV rytų pakrantėje esu apklaususi 16 moterų, kurios prisidėjo prie Katalikų Bažnyčios Lietuvoje pogrindžio veiklos. Šią studiją pradėjau tik šiais metais ir manau, kad tie tyrinėjimai užtruks dar metus. Šios temos imtis mane paskatino Redos Sopranaitės ir Andriaus Navicko knyga „Laisvė ir Tikėjimas“.

– Žinome, kad Jūs esate neatsiejama nuo Neringos stovyklos. Malonėkite daugiau papasakoti apie tą jaunimo susibūrimų vietą ir Jūsų ten praleistą laiką.

– Esu ilgametė Neringos stovyklos vadovė. Neringos stovykla Vermonto valstijoje prasidėjo prieš 45 metus. Buvau jauna studentė/vadovė pirmojoje stovykloje. Nuo to laiko aš, vėliau ir mano vyras, ir vaikai kiekvieną vasarą lankydavomės toje stovykloje. Kai buvome jaunesni, mes su vyru galėjome vasaros stovyklai skirti daug savaitių. Dabar skiriame dvi savaites Lietuviškai kalbančiųjų vaikų stovyklai, kuri vyksta liepos mėnesį. Dabar aš ten esu programos vedėja. Mano pareigos yra sudaryti gerą vadovybę ir sukurti kūrybingą programą, kad joje būtų

skirta dėmesio ne tik lietuvių kalbai, istorijai, literatūrai, bet ir dvasiniam auklėjimui bei asmens ugdymui. Kad jaunimas stovykloje jaustųsi smagiai leidžiantis laiką, programa turi būti įdomi ir patraukli. Todėl čia labai svarbu turėti pedagoginės patirties. Vaikams turime pristatyti rimtas temas, bet taip, kad jiems būtų įdomu ir smagu. Dažnai vaidiname ir ruošiame projektus, žaidimus, kuriuose naudojame mūsų istorijos, literatūros, religijos ir asmens ugdymo medžiagą. Šiuos metus Katalikų Bažnyčia pavadino Šeimos metais. Tad per religijos pamokas ir susikaupimo vakarus skirsime dėmesio Jėzaus šeimai ir gilinsimės į krikščioniškas vertybes. Juk Šventajai Šeimai buvo įvairių kliūčių, kurias ji turėjo įveikti. Šv. Juozapo ir Marijos pavyzdys mus daug ko gali pamokyti apie šeimos gyvenimą. Jėzaus pamokymas apie sūnų palaidūną taip pat moko atleidimo ir kalba apie mūsų ryšį su Dievu Tėvu. Skirsime laiko ir Donelaičiui, nes šie metai yra skirti ir lietuvių literatūros klasikui Kristijonui Donelaičiui. Vaikai rašys savo rašinius apie metų laikus. Su jais kalbėsime ir apie knygnešius. Stovykloje surengsime ta tema vaidybinį žaidimą ir t. t.

– Būtų įdomu išgirsti Jūsų tėvų šeimos likimą.

– Mano tėveliai atvyko į Ameriką po Antrojo pasaulinio karo. Jeigu skaitėte knygą „Manėm, kad greit grįšim“ – tai mano tėvėlių likimas. Jie galvojo, kad trumpam pasitraukia iš Lietuvos, tačiau jiems teko grįžti į Lietuvą tik kaip turistams. Mūsų šeima palaikė tamprus ryšius su giminėmis Lietuvoje. Taip pat jie buvo aktyvūs ir išeivijos gyvenime. Mano mama Aldona Dabrilienė dėstė lietuvių kalbą Bostono lituanistinėje šeštadieninėje mokykloje daugiau kaip 40 metų ir buvo ypač mylima mokytoja. Tėvelis Jeronimas Dabrila buvo aktyvus Bostono inžinierių veikloje ir dirbo pagal savo profesiją. Nemažai jo statybos projektų yra sulaukę apdovanojimų. Prieš gal dešimt metų Lietuvoje buvo surengta jo statybos projektų paroda. Mūsų šeima yra gilūs katalikai ir mūsų, Bostono Švento Petro, parapijos rėmėjai.

– O Jūsų pačios šeima ar didelė?

– Su vyru Nobertu Lingertaičiu sukūrėme šeimą 1975 m. ir susilaukėme dviejų vaikų – Manto ir Kristinos. Jie abu dabar jau dirba savo profesijose. Mantas dirba su Norbertu prie nuomojamų butų, o Kristina yra psichoterapeutė. Abu gyvena Bostono apylinkėje. Jie abu kalba lietuviškai ir didžiuojasi, kad yra Amerikos lietuviai. Abu baigė Bostono lituanistinę mokyklą, dalyvavo skautų veikloje, šoko „Sambūrio“ tautinių šokių grupėje ir t. t.

Nuoširdus ačiū už atsakymus.

Parengė Audronė V. Škiudaitė

Per Sielovados konferenciją (2013 m. Čikagoje) susitiko kun. Antanas Saulaitis, SJ, prof. dr. Aldona Lingertaitienė ir LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Dainos Čyvienės nuotr.

TELKINIAI

Lietuvių krepšinio turnyras Washingtone

Texaso lietuvių ryžtui ir patirčiai krepšinio aikštelėje neprilygo niekas

INGRIDA IVAŠKAITĖ

Tradicinį lietuvių krepšinio turnyrą Washingtone šiemet nuspręsta rengti Lietuvos diplomatinės Amerikoje 90-mečio paminėjimo garbei.

Sunku apmokymuose, lengva žygyje”, – sakė Lietuvos ambasados Washingtone ministras-patarėjas Artūras Vazbys, prisiminęs garsaus rusų karvedžio A. Suvorovo žodžius. Ir, ko gero, buvo teisingas, juk rengiantis 11-ajam LR ambasados ir Šiaurės Amerikos fizinio auklėjimo bei sporto sąjungos (ŠALFASS) kasmetiniam krepšinio turnyrui neapsieita be rimtų iššūkių. Itin ilgai užtruko sporto komplekso paieškos, nelengvai ėjosi surinkti reikiamą turnyrui biudžetą. Į pagalbą atėjo Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) įkūrėjas Aurimas Matulevičius ir vienas dabartinių šios organizacijos vadovų Svajūnas Masilionis, kuris dar prieš keletą mėnesių pažadėjo ambasadoriui Žygimantui Pavilionui atvykti iš „Vėjų“ miesto į sostinę ir padėti surengti šį itin populiarų Amerikoje apsigyvenusiu lietuvių krepšinio turnyrą. Pagaliau po ilgų ginčų nuspręsta varžybas surengti birželio pirmąjį savaitgalį: pirmą sykį turnyras vyko šiuolaikiškame Southern Regional Technology and Recreation komplekse Ft. Washington, MD. Džiugu, kad kiekvienais metais plečiasi dalyvių geografija. Pernai pirmąkart Washingtone lankėsi „Klevo lapo“ šalies atstovai, o šiemet sulaukėme lietuvių krepšinio komandos ir iš saulėtosios Californijos.

Tačiau pagrindinė priežastis, dėl ko turnyras tapo visiškai nenusipėjamas, buvo pačioje krepšinio aikštelėje. Dar prieš prasidedant varžyboms visi vienbalsiai pagrindinio nugalėtojo vietoje matė Čikagos lietuvių krepšinio lygos čempionus – „Radviliškio“ atstovus. O jiems varžovais galėjo būti kad ir tvirta vietinių amerikiečių Valstybės departamento komanda, kurios vadovas buvo rimtai nusiteikęs mesti lietuviams iššūkį kovoje dėl šių metų taurės. Tačiau kamuolys – apvalus, kaip mėgsta sakyti šio žaidimo mėgėjai. Daug kam netikėtai į stipriausiųjų ketvertuką prasimušė pirmą kartą šiame turnyre dalyvavę Texaso valstijos atstovai, „Senais kri-

New Yorko „Geležinio vilko“ krašto puolėjas Gilvydas Biruta (Nr. 7) K. Donelaičio lituanistinės mokyklos gynėjų apsuptyje Svajūno Masilionio ir Ludo Segers nuotraukos

Niujorkiečių komandai atstovavo ir LR generalinis konsulas New Yorke V. Sarapinas (dešinėje).

nais” pasivadinę lietuviai. Jiems pusfinalyje ir atiteko karingai nusiteikusi Valstybės departamento komanda. Lauktos intrigos praktiškai nebuvo... Amerikiečiams pasirodė neįkandami europietiški krepšinio deriniai bei aukšto meistriškumo komandinis Texaso veteranų žaidimas. „Seni krienai” nugalėjo Valstybės departamentą 70–42, nors pergalę apkartino Texaso komandos krašto puolėjo Andriaus Žukausko trauma. Kitame pusfinalyje

susikrovė iš anksto į finalą daugelio ekspertų nuomone „deleguoti” Čikagos „Radviliškio” krepšininkai bei pereitų metų Ambasados taurės laimėtojai „Geležinio vilko” vaikinai. Po permainingos kovos pusfinalio rungtynes rezultatu 58–56 laimėjo New Yorkas, paėmęs išankstinę Čikagos nugalimumą. Turnyro rengėjai vienbalsiai tvirtino, kad Čikagos ir New Yorko rungtynės virto „tikruoju” Ambasados taurės finalu. Niekas nesitikėjo, kad fi-

nalinėse varžybose gerokai vyresni „Krienai” ištengs pasipriešinti kolegijose rungtyniaujančiam „Vilkų” jaunimui. Tuo tarpu įpykę čikagiečiai nepaliko jokių vilčių psichologiškai sugniuždytiems amerikiečiams – kova dėl trečios vietos baigėsi nepadoriu 94–64 skirtumu „Vėjų” miesto atstovų naudai.

Prieš finalinę dvikovą dėl Ambasados taurės susikrovė „Iššūkio” taurės finalininkai. Pirmą sykį šių turnyrų istorijoje rengėjai nutarė išteigti mėgėjų lygio „mažąjį” apdovanojimą, skirtą silpnėsių komandų paguodos turnyro laimėtojams. Viename pusfinalyje žaidė pirmą kartą tokiose varžybose dalyvavusi K. Donelaičio lituanistinės mokyklos komanda su tarptautine komanda, pasivadinusia „Diplomatai, susivieniję už Ukrainą”, kurią subūrė Lietuvos Respublikos ambasada Washingtone. Kitame pusfinalyje jėgas išbandė vietinių lietuvių „Vėjo” komanda ir Latvijos diplomatų komanda, kuriai atstovavo visa Latvijos ambasadoriaus JAV J. E. Andris Razāns šeimyna. Į „mažąjį” finalą pateko „Vėjas” ir Washingtone reziduojantys diplomatai. Stipresni pasirodė Amerikos sostinėje gyvenantys „Vėjo” krepšininkai, nugalėję jungtinę diplomatų komandą ir pirmą kartą po vienuolikos savo dalyvavimo ambasados rengiamuose turnyruose metų iškovojo „Iššūkio” taurę.

Besirikiuojant vienuoliktosios Ambasados taurės finalo komandų žaidėjams, visas sporto kompleksas po truputį prisipildė tiek lietuvių sirgalių, tiek ir vietinių žiūrovų. Specialiai į turnyrą atvykęs ČLKL atstovas Svajūnas Masilionis NBA komentatoriaus stiliumi pristatinėjo kiekvieną krepšininką, o taip pat ir dvikovai vadovavusius lietuvius teisėjus Vidmantą bei Gediminą Petraičius. Nuo pat pirmųjų minučių užvirė arši kova. Nors visi tikėjosi New Yorko jaunimo persvaros, į priekį trūktelėjo Texaso atstovai. Į kiekvieną sėkmingą niujorkiečių krašto puolėjų Dominyko Milkos ir Gilvydo Birutos metimą tritaškiais atsakė Ramūnas Petraitis, Algirdas Kubilius, Arendijus Mejeras. Pirmas kėlinys baigėsi 31–28 Pietų valstijos atstovų naudai, nors dauguma ir toliau abejojo Texaso vyru išterme. Įpusėjus antrajam kėliniui, traumą patyrė Havajuose apsigyvenęs „Senų krienu” įžaidėjas Nerijus Puida. Tačiau į žaidimą nuo atsarginių suolelio įsijungęs Vytautas Laukaitis sėkmingai atkovojo keletą atšokusiu kamuoliu, neleisdamas nutolti priešininkų komandai. Rungtynių nugalėtojai sprendėsi paskutinėmis susitikimo sekundėmis. Kuomet atrodė, jog pergalė išslis iš labiau patyrusių, bet pavargusių „Krienu” rankų, sudrebėjo „Vilkų” lyderio D. Milkos ranka. Du kartus paeiliui prametęs nuo baudų metimo linijos, niujorkiečių atstovas suteikė paskutinę galimybę varžovams. To ir tereikėjo specialiai į Washingtoną palaikyti savo brolio Arendijaus suburtos komandos atskridusiam Jordanui Mejerui, kuris aštriu prasiveržimu „sudraskė”, „Vilkų” gynybą ir, likus vos keturioms sekun-

TX „Senieji krienai” su teisėjais ir Lietuvos ambasadoriumi JAV J. E. Žygimantu Pavilioniu (trečias iš dešinės)

LR ambasados ministras-patarėjas Artūras Vazbys (kairėje) įteikia Naudingiausio žaidėjo (MVP) apdovanojimą Jordanui Mejerui

Latvijos ambasados komandai atstovavo trijų kartų žaidėjai, dauguma kurių buvo ambasadoriaus J. E. A. Razāns šeimos nariai

dėms iki pagrindinio rungtynėms skirtą laiką pabaigos, metimu iš po krepšio persvėrė rezultatą saviškių naudai. Padrikas „Geležinio vilko“ žaidėjų puolimas sėkmės neatnešė – paskutinis D. Birutos mestas kamuolys atsimušė į lentą ir atšoko nuo lanko. Žiūrovų nuostabai Ambasados taurę iškovojo ir unikalią pergalės šokį vidury aikštelės sušoko Texaso „Seni krienai“.

„Šiemet mums pergalę ‘išbūrė’ ŠALFASS pirmininkas Laurynas Miševičius, – teigė TX komandos vadas bei ne tik Čikagos apylinkėse puikiai žinomas muzikantas, grupės ‘Cigarai’ vokalistas, Virgis Gražulis. – Dar prieš pusfinalio dvikovą Laurynas sakė, kad mums jau laikas iškiovoti kurią nors taurę“. „Buvote arti pergalės prieš porą metų New Jersyje vykusiose ŠALFASS žaidynėse, – prisiminė ŠALFASS vadovas, tačiau tuomet iš jūsų pergalę nugvelbė su patyrimo stoka susidūrę vietiniai amerikiečiai arbitrai“.

Po įtemptų kovų krepšinio turnyro dalyviai ir svečiai buvo pakviesti į LR ambasadą atsigaiivinti lietuvišku alumi ir paskanauti tradicinės virtuvės patiekalų, paruoštų Jūratės ir Gintaro Bujanauskų iš Baltimorės. Vienok daugeliui atvykusiųjų iš kitur kelią į ambasadą pastojo miesto centre vykstantis gėjų paradas. Po gerų poros valandų pagaliau 16-oje gatvėje išsikūrusią ir Lietuvos diplomatinės JAV 90-metį atžymėjusią LR ambasadą pasiekė ŠALFASS pirmininkas L. Miševičius, kuris paskutinę minutę spėjo į priėmimų salę pristatyti turnyro nugalėtojams skirtas taures bei apdovanojimus. Į susirinkusius kreipėsi Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikoje J. E. Žygimantas Pavilionis, taip pat paskutinę akimirką atvykęs iš Lietuvos garbės konsulato atidarymo iškilmių Vermonto valstijoje. Svečius taip pat pasveikino JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos vicepirmininkė jaunimo reikalams Liepa Gust-Boberienė, pristaciausi visus priėmimo dalyvavusius įvairių JAV LB apylinkių vadovus ir pakvietusi jaunąją kartą labiau įsijungti į šios organizacijos gretas.

Atminimo dovanėlėmis buvo pagerbti savo kadencijas Šiaurės Amerikoje bebaigiantys Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Valdemaras Sarapinas ir Jo Ekscelencija Žygimantas Pavilionis. Jiems ŠALFASS pirmininkas įteikė Amerikos lietuvių fotografės Laimos Reiss darbus, primenančius Vilnių ir New Yorką. Garbės plaketėmis buvo apdovanoti ir keletas turnyrui nusipelnusių savanorių. Lietuvos krepšinio federacijos medaliai buvo įteikti vienuoliktosios Ambasados taurės nugalėtojams ir prizininkams. Naudingiausio turnyro žaidėjo prizas, specialiai LKF prezidento Arvydo Sabonio pasirašytas krepšinio kamuolys, atiteko iš Senojo žemyno atskridusiam Jordanui Mejerui, kuris, be kita ko, Londone yra atidaręs ir vadovauja savo įsteigta krepšinio mokyklai. Turnyro organizatoriai nuoširdžiai dėkoja vienuoliktąją Ambasados taurės krepšinio turnyrą parėmusiai JAV LB Krašto valdybai, Lietuvos Krepšinio federacijai, Čikagoje įsikūrusiai lietuvių verslininko Vitalijaus Kaleinikovo vadovaujamai kompanijai TCE (Tower Communications Expert), Washingtono Lietuvių Bendruomenei, Čikagos Lietuvių krepšinio lygai bei gausiam Lietuvos ambasados, ŠALFASS ir vietinės lietuvių bendruomenės pagalbininkų būriui. Žvelgiant į ateitį, galima teigti, kad šis turnyras jau išaugo iš įprastų rėmų ir reikėtų numatyti ne tik didesnę biudžetą, bet ir rimtesnę organizacinę struktūrą. Tikimės ir didesnės paramos bei dėmesio iš oficialių Lietuvos valstybinių įstaigų, labiausiai Užsienio reikalų ministerijos. Krepšinio diplomatija – terminas, sugalvotas buvusio Lietuvos ambasadoriaus JAV ir Meksikoje, vėliau Didžiojoje Britanijoje Vygaudo Ušacko, jau atnešė didžiulę politinę, kultūrinę ir reprezentacinę naudą ne tik Lietuvai, lietuviams, bet ir patiems mūsų šalies diplomatams. Esame įsitikinę, kad puiki, jau antrąjį dešimtmetį besitęsianti, Ambasados taurės tradicija ir toliau klestės Jungtinių Valstijų sostinėje.

Kol būsime tauta – išliksime

Mieli lietuviai,

Praėjo jau 73-eji metai, o atrodo, kad tai buvo taip neseniai. Vienas tamsiausių Lietuvos istorijos laikotarpių, kai didesnis ir ginklais, bet ne dvasia stipresnis priešas leido sau nužmogėti ir imtis veiksmų, kuriuos visas pasaulis smerkia jau daugiau nei tris ketvirčius amžiaus.

Tą nelemtą 1941-ųjų birželio 14-osios naktį Sovietų Sąjungos NKVD pareigūnai pradėjo masinius lietuvių areštus. 18.5 tūkstančio ištremta per pirmąjį dieną, 30 tūkstančių – per pirmąją savaitę. Iki tremties galo 280 tūkst. nekaltų, daugiausiai išsilavinusių žmonių – politikų, mokytojų, medikų, visuomenės veikėjų – gyvuliniais vagonais pasiūsti į pražūtį. Daugiau nei 70 procentų jų buvo moterys ir vaikai.

Nepamiršome ir niekada nepamiršime. Negalime pamiršti, nes ši istorijos atkarpa paliko neišdildomą randą kiekvieno lietuvių širdyje. Tačiau birželio 14-oji – tai ne tik skausmo, gedulo, bet ir vilties diena. Viltis palaikė tremtinius ir kalinius juodžiausiais jų gyvenimo metais, suteikė jėgų ir tvirtybės. Tie, kurie sugrįžo, parsinešė ir juos palaikiusią viltį. Viltį, kad birželio 14-osios įvykiai nebus pasikartoję, bus mažiau gedulo dienų, daugiau vilties ir šviesos.

Šiandien, būdami toli nuo Tėvynės, prie žvakės liepsnelės tylos minute pagerbiame tuos, kuriuos praradome. Atminti ir pagerbti privalu, tačiau to nepakanka. Turime perduoti šių kraupių įvykių svarbą jaunajai kartai, kuri apie šiuos įvykius girdės jau nebe iš pirmų lūpų. Privalome išauginti atžalas, gerbiančias ir vertinančias žmonių prigimintines teises, suprantančias, kad žmogaus laisvė ir šalies nepriklausomybė nėra duotybės, o kiekvieną dieną saugotinos ir puoselėtinos vertybės.

Esame unikali tauta. Sunkumo akimirka atsiremiamie vieni į kitus, susitelkiame ir tampame nenugalimi. Atlaikėme didžiausius XX amžiaus iššūkius: karą, tremtį, okupaciją... Kol būsime tauta, o ne pavieniai asmenys, kol būsime vieningi ir kupini vilties, išliksime visada. Tebūna ši diena mūsų bendrumo, tarpusavio palaikymo, pagarbos ir atjautos artimui diena.

Nuoširdžiai jūsų,
Algirdas Grybas

JAV LB New Yorko apygardos pirmininkas

„Lietuvos diplomatinės žvaigždės“ pagerbtas amerikiečių rašytojas ir visuomenininkas

Žymiam JAV rašytojui, teologui bei žmogaus teisių gynėjui **George Weigel** birželio 11 dieną įteiktas Lietuvos užsienio reikalų ministerijos garbės ženklas „Lietuvos diplomatinės žvaigždė“.

Iš k.: URM Rytų kaimynystės politikos departamento direktorius E. Bagdonas, G. Weigel ir ambasadorius Ž. Pavilionis

Ludo Segers nuotr.

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius JAV rašytoją apdovanojo už demokratinių vertybių ir žmogaus teisių gynimą. Lietuvos sovietinės okupacijos metais, remdamasis pagrindinio leidinio „Lietuvos katalikų bažnyčios kronika“ skelbta informacija, G. Weigel padėjo įsteigti Lietuvos katalikų religinės laisvės pakomisę JAV Senate ir Atstovų rūmuose. Ji teikė informaciją JAV Kongrese žmogaus teisių pažeidimų TSRS klausimais, prasidėjus Atgimimui, organizavo buvusių politinių kalinių susitikimus su aukštais JAV pareigūnais.

Pristatydamas laureatą, Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis pabrėžė, jog jo ištikimybė žmogaus teisių, žodžio ir religijos laisvių idealams, kuri buvo svarbi mums kovojant dėl Lietuvos laisvės anuomet, nepraranda savo aktualumo ir šiandien.

Savo pilietinę poziciją visuomenininkas aktyviai išsako publikuodamas straipsnius JAV ir kitų šalių žiniasklaidoje. Dramatiškų Ukrainos įvykių akivaizdoje jis itin dažnai pasisako šia tema. Mintimis apie Ukrainą amerikiečių rašytojas sutiko pasidalinti ir su apdovanojimo iškilmų svečiais, kuriems jis skaitė paskaitą „Ką Maidanas reiškia Vakarams?“.

LR ambasados Washingtono info

Bendoraitį, kunigą ir daktarą, Amazonėj prieš 41 metus aplankius – 5

Nepaprasto žmogaus stebinantys darbai: • išgelbėti indėnai • pirmas darželis jų vaikams • sustabdytos epidemijos • sumažintas vaikų mirtingumas per pusę • įsteigta radijo stotis • pastatytos net dvi ligoninės... ir tai dar ne viskas

Džiunglės nustelbia šį paupio gyventoją (kaboklą) vienoj iš Mamore upės lagūnų. Per 15 metų daugiau nei 70 000 kvadratinų mylių Rondonijos džiunglių buvo iškirsta ir išdeginta, siekiant padaryti vietos naujakuriams. Rondonia, Brazilija, 1973 m.
R. John Rapšio nuotr.

R. JOHN RAPŠYS

Vanagas – indėnams skanėstas

Indėnai pakursto per naktį rusenusį laužą. Pusryčiams valgom kietai virtus kiaušinius ir likusius nuo vakar dienos ryžius. Užsigeriam kava. Vienas indėnas susidomi mano tatuiruote. Turiu ant kairės rankos U.S. Marine Corps (marinų) herbą: žemės rutulį su skersiniu inkaru ir ereliu ant viršaus. Jis atsargiai paliečia, paglosto, o paskui klausia per vertėją, ar aš su šia tatuiruote gimiau.

Kęstutis Dikinis pasiima šautuvą ir su vienu indėnu pradingsta džiunglėse. Po kiek laiko jau girdim pyškinant. Čia galima laisvai medžioti: ką nori ir kada nori. Grįžta su dviem nušautais vanagais. Bendoraičio indėnas Americo ispaniškai sako: „Indėnai parsineš tuos vanagus namo ir viską suvalgys. Liks tik plunksnos”.

Norim upėj pasimaudyti, bet pribijom plėšriųjų žuvų – piranijų. Tačiau prisimenam, ką Bendoraitis sakė: „Jei vanduo sraunus, tai paprastai piranijų nebūna. Svarbu neturėti jokių įdrėskimų ar žaizdų”. Tuo padrašinti, atsargiai įlipam į gan šiltą upę...

Raudonpilvės piranijos

Bet piranijų buvo! Dikinis sugavo keletą, apie 8 colių ilgio. Tai raudonpilvės piranijos – pačios skaniausios, mums užtikrina indėnai. Na gerai, paragaujam. Bet žuvis kaip žuvis – skani, bet nieko ypatingo. Gal turi kiek aštrumo.

Pavakaryje jau traukiam namo. Pusiaukelyje mus pasitinka Bendoraitis su greitlaiviu, prikrautu šalto alaus ir kitų gėrimų. Valio!

Po 3 savičių svečiai iš Sao Paulo išvažiuoja. Padarom jiems išleistuves, bet pirma aš su Sao Pauliečiu

Luigi Carrara užsukam į mūsų mėgstamiausią taverną miestelyje – Bar Rondon. Ten po kiek laiko sustatom piramidę iš tuščių alaus skardinių. Savininko paaugliai vaikai – Zilda, Zeina, Zilma – stebisi, kaip mes galim tiek daug išgerti. Bet tas lengvai įvykdoma, nes išgėrus dvi skardines, vieną tuojau išsprakaituoji. Pasitaikė baisus karštis ir drėgmė, kaip toje pirtyje.

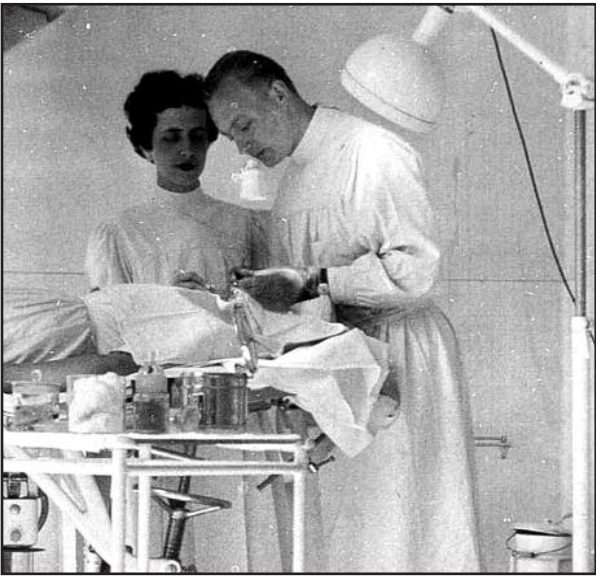
Gal dar geriau atsigaivinti su šaltu buteliu „Guarana”. Tas tamsiai rudas gėrimas yra Brazilijos Coca-Cola, bet visai kito skonio. Jis padarytas iš raudonų, abrikoso dydžio *guarana* vaisių, kuriuose slypi juoda sėkla. Tos sėklos yra džiovinamos, pagruzdinamos ir sumalamos. Ir iš to gaunasi šis skirtingai skanus Amazonijos gėrimas. Kofeino, tačiau, tariamai turi keliskart daugiau už pačią kavą.

Kaip tapo kunigu

Po savaitės ir man laikas namo. Prieš išvykdamas paklausiu Bendoraičio, kaip ir kada jis apsisprendė tapti kunigu. Ar buvo koks nors panašus „Saulius pakeliui į Damaską”atsivertimas?

Nieko taip dramatiško, jis atsako. „Visada norėjau būti misionieriumi ir važiuoti į Afriką pas dr. Schweizer. Paskui galvojau tapti ir kunigu, nes man tai atrodė geriausia kombinacija: galėčiau padėti ir sielai, ir kūnui. Bet vis nepadariau sprendimo”, – aiškina Bendoraitis.

„Paryžiuje dažnai užeidavau į tą baltą Sacre Coeur (Šventos Širdies – R. J. R.) bažnyčią ant kalno. Vieną dieną pasimeldęs jau einu pro duris, kai išgirdau savotišką vidinį balsą: ‘Kur eini?’

Dr. Bendoraitis Strasbourg dermatologijos klinikoje, kurioje dirbo 1946–1950 metais. Vasarą praleisdavo nuo karo nukentėjusių vaikų stovykloje, vienoj lles d’Hyeres saloj, Viduržemio jūroje, į pietus nuo Toulon uosto.
F. A. Bendoraičio nuotr.

Tada grįžau į paskutinį suolą, atsiklaupęs pasimeldžiau ir kuomet atsikėliau – žinojau, kad būsiu kunigu, – pasakoja Bendoraitis. – Kitą dieną įstojau į *Seminaire de l’Institut Catholique*. Seminarijoje jis išbuvo ilgiau nei paprastai – 6 metus, nes iš dalies studijavo ir iš dalies atliko medicinos praktiką.

Bendoraitis buvo įšventintas 1960 m. Velykų naktį, Paryžiuje, Saint-Joseph des Carmes bažnyčioje. Jį iššventino Brazilijos vyskupas Dom Francisco Rey, kuris buvo kitais reikalais į miestą atvykęs. „Šitas vyskupas ir įtikino mane važiuoti į jo Guajara-Mirim prelatūrą, o ne į Afriką”, – baigia Bendoraitis.

Etnografo pastaba

Kanadietis Bernard von Graeve, tyrinėdamas indėnus, buvo aplankęs Bendoraitį bent porą kartų 1967–1970 m. tarpe. Savo knygoje („The Paaca Nova: Clash of Cultures on the Brazilian Frontier”) šis etnografas nemažai rašo apie Bendoraitį ir jo agrokoloniją Sagarana. Kai ką giria, kai ką kritikuoja.

Apie Bendoraitį bendrai gražiai atsiliepia ir jam dėkoja už visokeriopą pagalbą, tačiau pastebi: „Greit supykstantis, jis (Bendoraitis – R. J. R.) reaguoja į kritiką aršiai puldamas savo oponentus”. Aš Bendoraičio niekad nemačiau pyktelėjusio. Priešingai, Padre Medico visada būdavo linksmas, su šypsena kiekvienam.

Tik vienu atveju pastebėdavau Bendoraitį susimąsčiusį. Buvau jam dovanų atvežęs Lietuvos solisto Virgilijaus Noreikos liaudies dainų ir operos arijų albumą. Jis vakare ypatingai mėgdavo klausytis liaudies dainų, o kai Noreika užtraukdavo „Tris dienas, tris naktis keleliu jočiau, ketvirtą naktelę girių nakvojau...”, tai Bendoraitis vaizdžiai ne vieną ašarą nubraukdavo.

Bus daugiau

Viena iš miestelio pagrindinių gatvių, vedanti prie Mamore upės prieplaukos. Biustas – buvusio diktatoriaus, vėliau išrinkto prezidentu, Getulio Vargas (1882–1954). Guajara-Mirim, 1973 m.
R. John Rapšio nuotr.

Dr. F. A. Bendoraitis (d.) priima kunigo šventimus iš Brazilijos vyskupo Dom Rey (x) Velykų naktį, Paryžiuje, 1960 m.
F. A. Bendoraičio nuotr.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Vilniuje surengta padėkos Islandijai šventė

Vilnius (BNS) – Birželio 14 dieną Vilniuje, Islandijos gatvėje, trečią kartą surengta padėkos Islandijai šventė.

„Tai puiki proga nuotaikingai ir linksmai padėkoti islandų tautai už jų indėlį į Lietuvos Nepriklausomybę, o kartu gera proga iš arčiau patyrinti Islandijos kultūrą. Mūsų šalys turi daug panašumų – abi šalys mėgsta stebėti ‘Euroviziją’, valgo daug žuvies ir kartais mėgsta pasiskusti depresija”, – sakė „Ačiū tau, Islandija” idėjos autorius Mantas Titas Urbonas.

Ypatingas šios šventės akcentas – tuometinio Islandijos užsienio reikalų ministro Jón Baldvin Hannibalsson ir pirmojo atkurtos Lietuvos vadovo Vy-

tauto Landsbergio pokalbis – diskusija, kurią moderavo istorikas, apžvalgininkas Bernardas Gailius.

1991 metų vasario 11 dieną Islandija pirmoji iš užsienio valstybių oficialiai pripažino Lietuvos nepriklausomybę. 1991 metų rugpjūčio 26 dieną Lietuva ir Islandija atkūrė diplomatinis santykius.

KAM steigia naują departamentą

Vilnius (KAM.lt) – Krašto apsaugos ministerija (KAM) ketina sujungti Mobilizacijos departamentą ir Pilietinės gynybos centrą.

Pagal KAM parengtą Vyriausybės nutarimo projektą, po sujungimo, įstaiga vadintųsi Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentu.

Šis dviejų KAM padalinių sujungimas padėtų stiprinti piliečių pasirengimą valstybės gynybai, taip pat efektyviau būtų įgyvendinama ir pilietinio, tautinio bei patriotinio ugdymo politika, taip pat būtų sutaupyta lėšų, tvirtina KAM atstovai.

Vyriausybės nutarimu taip pat būtų siekiama įgyvendinti Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programos nuostatas dėl įstaigų veiklos optimizavimo ir siekio mažinti tų įstaigų, kuriose dirba mažiau kaip 20 darbuo-

tojų, skaičių.

„Pastarųjų mėnesių įvykiai Ukrainoje parodė, kad valstybės piliečių valia priešintis ir patiems ginti savo valstybę yra vienas iš stipriausių ginklų. Piliečių rengimas mobilizacijai ir jų pilietinis bei patriotinis ugdymas yra orientuoti į tą patį tikslą – parengti Lietuvos piliečius, ūkio subjektus ir valstybės institucinę sistemą visuotinei ir besąlygiškai valstybės gynybai”, – KAM pranešime cituojamas krašto apsaugos ministras Juozas Olekas.

Numatoma, jog pertvarkytas Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentas veiklą pradės nuo 2015 metų sausio 1 dienos.

Vyriausybė nutarė padidinti šių metų asignavimus krašto apsaugai 130 mln. litų.

Teismas paliko V. Adamkui palankų sprendimą

Vilnius (BNS) – Vilniaus apygardos teismas paliko nepakeistą pirmos instancijos sprendimą, kuriuo buvo atmestos Seimo narės „darbietės” Dangutės Mikutienės pretenzijos dėl galimo kadenciją baigusio prezidento Valdo Adamkaus šmeižto šios politikės atžvilgiu.

Pernai liepos 15 dieną Vilniaus miesto apylinkės teismas paskelbė, kad atmeta parlamentarės skundą dėl kadenciją baigusio prezidento V. Adamkaus knygoje pateiktų teiginių, kuriuos „darbietė” vadina šmeižtu.

D. Mikutienė tvirtino, kad tai neteisingi teiginiai, kurie žemina jos garbę ir orumą, ir prašė priteisti 200 tūkst. litų neturtinės žalos atlyginimo. Teismas pripažino, jog atsakovas

pateikė savo subjektyvų požiūrį į jam žinomus faktus, žinias bei informaciją, t. y. išreiškė savo nuomonę, todėl negalima įpareigoti paneigti nuomonę.

Ieškinį teismui pateikusi Seimo narė reikalavo, kad buvęs valstybės vadovas paneigtų knygos „Paskutinė kadencija. Prezidento dienoraščiai” teiginius, jog D. Mikutienė drauge su kitais „darbiečiais” 2007 metais vyko į Maskvą pas tuometinį partijos vadovą Viktorą Uspaskichą, kur Lietuvos politikai „išsijuosę dergė Lietuvą”.

Dabar jau nuteistas V. Uspaskichas 2007 metais slapstydamasis nuo Lietuvos teisėsaugos buvo pabėgęs į Rusiją, kur prašė prieglobsčio, bet vėliau prašymą atsiėmė ir grįžo.

Trijų Kryžių paminklas mini atstatymo 25-metį

Vilnius (ELTA) – Prieš 25 metus Persitvarkymo sąjūdžio iniciatyva Vilniuje atstatytas sovietmečiu susprogdintas Trijų kryžių paminklas. Darbus atlikę šiauliečiai statybininkai prisimena kasdien sulaukdamę didelio būrio talkininkų.

Šiaulietis statybos inžinierius Antanas Juozaitis sako iki smulkmenų prisimenantis 1988-ųjų pabaigos ir 1989-ųjų įvykius. Pirmaisiais Atgimimo metais jo statybos brigada gavo užsakymą per trumpą laiką atstatyti Vil-

niuje sovietmečiu susprogdintus ant Plikojo kalno stovėjusius tris kryžius. Darbus sunkino tai, kad daug ką teko dirbti rankomis.

A. Juozaitis prisimena, kad sulaukdavo daug talkininkų, kurie dirbo nemokamai. Darbai nesustodavo net naktį. O pakalnėje vadovaujami jėdinstvininko Valerijaus Ivanovo pietavo kryžių atstatymui nepritarantieji. Tačiau palaikančių buvo kelis kartus daugiau.

Popiežius paskelbs šešis šventuosius

Vilnius (Vatikano radijas) – Kristaus Visatos valdovo liturginės iškilmės dieną, lapkričio 23-ąją, popiežius paskelbs šešis naujus šventuosius.

Šventasis Tėvas nurodė minėtąją dieną į Šventųjų Sąrašą įrašyti palaimintuosius italus: vyskupą Giovanni Antonio Farina (1803–1888), kun. Ludovico da Casoria (1814–1885), oblatą Nicola da Longobardi (1650–1709) ir pranciškonų tretininką Amato Ronconi (1225–1292) bei du karmelitus iš In-

dijos – t. Kuriakose Elias Chavara (1805–1871) ir s. Eufrasia Eluvathingal (1877–1952).

Tarp būsimų šventųjų trys yra vienuolinių kongregacijų steigėjai: Vicenza vyskupas Farina – Daratiečių mokytojų Švč. Širdžių dukterų kongregacijos, karmelitas t. Chavara – Nekaltai Pradėtosios mergelių karmeličių kongregacijos, pranciškonas t. da Casoria – pranciškonų seserų, vadinamųjų elžbietiečių.

Separatistai Luhanske numušė Ukrainos lėktuvą

Lėktuvo sudužimo vietoje separatistai ieško šaudmenų, kuriuos galėtų panaudoti prieš Ukrainos pajėgas. Reuters/Scanpix nuotr.

Kijevas (BNS) – Separatistų kovotojai numušė Ukrainos ginkluotųjų pajėgų karinį transporto lėktuvą IL-76, kuris rengėsi tūpti Luhansko aerodrome.

„Naktį iš birželio 13 į 14-ąją teroristai ciniškai ir klastingai šūviais iš zenitinės sistemos ir stambaus kalibro kulkosvaidžio numušė Ukrainos ginkluotųjų pajėgų karinį transporto lėktuvą IL-76, kuriuo buvo gabenami kariai pamainai. Lėktuve buvo kariškiai, technika, įranga ir maisto produktai”, – sakoma pranešime.

Gynybos ministerijos, Generalinio štabo ir Karinių oro pajėgų vadovai pareiškė nuoširdžią užuojautą žuvusiųjų kariškių tėvams, giminėms ir artimiesiems dėl šios tragiškos nepatai-

somos netekties.

Žuvo 49 kariškiai. Jei minimas aukų skaičius bus patvirtintas, tai bus didžiausia nuo antiteroristinės operacijos pradžios vyriausybės ginkluotųjų pajėgų netektis per vieną incidentą.

Luhanskas yra vienas iš centrų, kur prorusiški separatistai Ukrainos rytuose sukilo prieš proeuropietišką Kijevo vyriausybę.

Ukrainos prezidentas Petro Porošenka birželio 15-ąją paskelbė gedulo dieną.

P. Porošenka nurodė sušaukti Nacionalinę saugumo ir gynybos tarybą, o Ministrų kabinetui pasirūpinti pagalba žuvusiųjų šeimoms.

Rusijos laivynas treniruoja Baltijos jūroje

Kaliningradas (ELTA) – Rusijos karinis jūrų laivynas pratybose mokėsi naikinti povandeninius laivus Baltijos jūroje. Kaliningrade surengtose pratybose dalyvavo Baltijos laivynas, karinės oro ir desanto pajėgos. Manevrai vyksta tuo pačiu metu kaip ir tarptautinės NATO pratybos „Kardo kirtis 2014” ir BALTOPS 2014.

Pagal scenarijų Baltijos laivyno korvetės ir „Kamov Ka-27 Helix” sraigtasparnis treniravosi sunaikinti povandeninį laivą. Be to, Rusijos karo laivų igulos treniravosi šaudyti iš pabūklų, atremti mažų laivų bei lėktuvų puolimą, manevruoti grupėmis bei tobulino komunikacijos igūdžius.

Rusija skatina demokratijos mažėjimą

Praha (ELTA) – „Freedom House”(FH) išleistoje ataskaitoje rašoma, kad Rusija vaidina „esminį vaidmenį” demokratijos būklės prastėjime posovietinėse šalyse.

JAV išikūrusio nevyriausybinio demokratijos tyrimų ir stebėjimo centro ekspertai paviešintoje kasmetinėje ataskaitoje „Nations in transit” apžvelgė demokratijos vystymąsi 29-iose posovietinio bloko šalyse, taip pat Balkanuose ir Centrinėje Europoje. Autorių teigimu, Rusija per pastaruosius metus į regioną įnešė „naują, nerimą keliantį represijų mastą”. FH ataskaitos bendraautorė ir projekto vadovė Sylvana Habdank-Kolacz-

kowska tikina, kad „dramatiškas” demokratinių rodiklių kritimas Rusijoje „daugeliu būdų paveikė nusigresimą nuo demokratijos visame regione”.

Kasmet atliekamo tyrimo rezultatai parodė, jog demokratijos indeksas regione 2013 m. vėl smuko, o tokios tendencijos vyrauja visą pastarąjį dešimtmetį. Rodikliai prastėjo 12-oje posovietinių šalių, kurios nėra ES narės, o tai reiškia, jog net 80 proc. regiono gyventojų gyvena „konsoliduoto autoritarizmo sąlygomis”. Tarp tokių valstybių patenka Rusija, Kazachstanas, Baltarusija, Azerbaidžanas, Turkmėnistanas ir Uzbekistanas.

ŠVENTADIENIS

Trivienis Dievas

KUN. VYTENIS VAŠKELIS

Dievas yra nematomas, nes yra Dvasia, kurios neišvysime nei per mikroskopą, nei per teleskopą. Tai, ką per minėtus prietaisus pamatome, atskleidžia Jo kūrybos neapbrėptumą ir kiekvieno kūrinio savitą struktūros grožį, bet jei individo vidinės tikėjimo ir meilės akys yra užtemdytos netvarkingo prieraišumo prie kūrinių, yra tarsi neregintysis, nes į jo sielą negali prasiskverbti atgamtiniai atgimimo aušros spinduliai (žr. Jn 3, 3). C. S. Lewisas įžvalgiai rašė: „Tikiu krikščionybe taip, kaip tikiu patekėjusia saule: ne tik todėl, kad ją matau, bet ir todėl, kad ji leidžia man matyti visa kita.“

Kai, turėdami gerą valią, įdėmiai klausomės skelbiamo Dievo žodžio arba jį skaitydami apmąstome ir leidžiame jam kaip sėklai dygti savo širdžių žemėje, tada mumyse augantis tikėjimas virsta kilniausia dorybe – meile, per kurios prizmę vis aiškiau visur (net išbandymuose) išvystame laiminančią Viešpaties ranką. „Dievo niekas niekuomet nėra matęs. Jei mylime vieni kitus, Dievas mumyse pasilieka, ir Jo meilė mumyse tobula tampa“(1 Jn 4, 12). Taigi dabar neregimasis Dievas mums tiek atsiveria, kiek mes, atsiliepdami malonei, gebame savąja tarnyste priimti, išklausti ir padėti ne tik aplinkiniams...

Švęsdami Švenčiausiosios Trejybės – vienintelio Dievo – šventę, stengiamės suvokti, kad nors trys dieviškieji Asmenys yra tarpusavyje lygūs, nes Juos vienią viena dieviškoji prigimtis – vienas veikimo pradmuo, tačiau patys yra realiai skirtingi savo kilme: „Tai – Tėvas, kuris gimdo, Sūnus, kuris gimdomas, Šventoji Dvasia, kuri kyla“. Aiškumo dėlei galime sakyti: Tėvas, Sūnus ir Šventoji Dvasia – trys be galo tobulos vieno Dievo prigimties savininkai. Dievas Tėvas dieviškąją prigimtį visais laikais turi Pats iš savęs; Dievas Sūnus amžinai ją gauna iš savo Tėvo, o Dievo Šventosios Dvasios toji prigimtis kyla iš Tėvo ir Sūnaus begalinės meilės kaip absoliučiai tobulos jungties.

Bažnyčia nuo seniausių laikų moko, jog kiekvienas Švč. Trejybės Asmuo yra visas Dievas: „Tėvas yra tas pats, kas ir Sūnus, Sūnus tas pats, kas Tėvas, Tėvas ir Sūnus tas pats, kas ir Šventoji Dvasia, tai yra vienos prigimties Dievas“. Nors taip samprotaudami pasinaudojame Šventojo Rašto ir Bažnyčios mokymų patirtimi, tačiau tik truputį galime atidengti (Dievo Dvasios išminčiai padedant) Trejybės atgamtinę skraistę. Dabar mūsų žemiškasis regėjimas esti lyg veidrodyje, bet amžinybėje Dievą matysime toki, koks Jis išties yra. Tiesa, paslaptingosios Dievo būties niekas kitas negali ir negalės aprėpti bei ją pilnai suvokti...

Tikėjimu žvelgdami į Dievo Sūnų, Jį pažindami, Jo meile sekdami, tinkamiausiu būdu kaskart į save atkreipiame maloningus Dievo Tėvo ir Dievo Dvasios žvilgsnius, nes būtent Jėzus dėl mūsų absoliučios gerovės atidavė viską... Juk visų malonių syvai į mūsų širdis teka ir tekės iš gyvojo Jėzaus mirties ir prisikėlimo paslapčių šventimo, kasdien vykstančio per šv. Mišias.

Italų teologas kun. Silvano Fausti rašo: „Iš tikrųjų mes Dievą suvokiame, tiesiogiai Jį apčiuopiame būtent savo nuodėmėje. Mūsų ranka ištiesiama, kad paimtų ir kad žudytų, atidengia dovaną – atleidimą ir prisikėlimą. Tai – didžioji mūsų išganymo paslaptis, vienintelis įmanomas mūsų ir Dievo susitikimas, abiem pilnutinai gerbiant vienas kito laisvę.“

Paradoksalu, kad nuodėmė žmogų nuo Dievo atstumia, bet ji ir jį prie Jo savaip artina. Viskas priklauso nuo žmogaus sąžinės jautrumo ir dieviškos malonės apstumo. Nors išties didžiojo Šeštadienio liturgijoje prasmingai giedama apie palaimintą pirmąją kalnę, kuri „priviliojo“ pas mus ateiti Atpirkėją, vis dėlto tūkstančius kartų geriau nepakliūti į nuodėmių brūzgynus, nes paskui, kai jau pavyksta iš jų išlįsti, neretai (dėl buvusių nuodėmingų įpročių liekanų veikimo) nelengva su Dievu maldingą bendravimą pilnai atkurti.

Tačiau, ką turi Jėzus, ko nebūtų gavęs iš savojo Tėvo? Viskas, kas tik priklauso Tėvui, priklauso Sūnui ir Šventajai Dvasiai. Todėl kiekvienas žmogus, kuris savo egzistencijoje patiria kuriamąjį Dievo veikimą, yra malonės šaukiamas malda bei visu gyvenimu šlovinti vienintelį Dievą, esantį trijuose Asmenyse (Tėvą, Sūnų ir Šventąją Dvasią), nes, kaip skelbia Vatikano II Susirinkimas, visa išganymo istorija yra ne kas kita, kaip istorija kelio ir priemonių, kuriomis Švenčiausioji Trejybė apsireiškia, su savimi sutaiko ir su vienią nusigrėžusius nuo nuodėmės žmones.

Šv. Kotryna Sienietė (1347–1380) apie Trejybę taip rašė: „Du nebūna be trečio ir trys nebūna be dviejų. Ten, kur kartu yra Tėvas, Sūnus ir Šventoji Dvasia, ir aš esu jų malonės dėka.“ Mums nereikia persistengti, kad tikėjimu ir malda žūt būt „išspraustume“ tarp Švč. Trejybės Asmenų. Jei ramiai gyvename tikėjimu, mes tikrai Dieve esame tarsi ant Motinos Marijos rankų...

Bernardinai.lt

DATOS ir SUKAKTYS

Trečia birželio savaitė

Birželio 16 d.

- 1633 m. inkvizicijos teismas už erezijas nuteisė myriop Galilėjų.
- 1819 m. gimė Antanas Juška, Lietuvos kunigas, tautosakininkas, leksikografas (mirė 1880 m.).
- 1918 m. gimė Juozas Petras Kazickas, lietuvių verslininkas, filantropas, ekonomikos mokslų daktaras.

- 1908 m. gimė **Adolfas Damušis**, Lietuvos chemikas, pasipriešinimo sovietiniam ir naciniam okupaciniams režimams veikėjas (mirė 2003 m.).

Profesorius Pranas Jodelė paskatino J. Damušį susidomėti cemento gamybos galimybėmis Lietuvoje. 1936–1940 m. vasaromis prie Kauno ir Papilės–Akmenės bei Karpėnų–Vegėsių apylinkėse tyrė kreidos ir klinčių klodus, o žiemą medžiagas analizavo laboratorijoje. 1937–1938 m. specializavosi Vokietijos, Čekoslovakijos, Suomijos cemento fabrikuose. Bandomąjį žaliavų vagoną buvo nugabenęs į fabriką Vokietijoje. Atlikęs tyrinėjimus ir apskaičiavimus, 1939 m. parengė cemento fabriko Skirsnemunėje projektą, pagal jį 1940 m. gegužės mėn. pradėta pirmojo cemento fabriko Lietuvoje statyba. Buvo tikėtasi, kad 1941 m. vasarą fabrikas jau pradės veikti, deja, baigti darbus sutrukdė sovietų okupacija ir karas. Naujojoje Akmenėje cemento gamykla pradėjo veikti tik 1952 m.

- 1903 m. įkurta „Ford Motor“ kompanija.
- 1963 m. g. Valentina Tereškova pirmoji pasaulyje moteris pabuvojo kosmose. Kosmonautė sėkmingai įvykdė trijų dienų orbitinį skrydį, kurio metu buvo tiriama nesvarumo būklės poveikis žmogaus organizmui.

Birželio 17 d.

Pasaulinė kovos su dykumų plitimu ir sausromis diena; Islandija švenčia Nepriklausomybės dieną.

- 1880 m. gimė Vladas Nagius-Nagevičius, Lietuvos gydytojas, archeologas, Vytauto Didžiojo karo muziejaus įkūrėjas, generolas, politinis ir visuomenės veikėjas (mirė 1954 m.).

- 1885 m. Laisvės statula atplukdyta į New Yorko uostą.

- 1985 m. pradėjo veikti garsusis kabelinės televizijos tinklas „Discovery“.

- 1994 m. Jungtinių Tautų organizacijos Generalinė asamblėja paskelbė birželio 17 d. Pasauline kovos su dykumų plitimu ir sausromis diena. Šiais metais priimta kovos su sausromis konvencija. Diena skirta informuoti visuomenę apie sausros padarinius ir padėti kitiems tautoms kovoti su šia problema.

Birželio 18 d.

- 1815 m. Napoleonas pralaimėjo Waterloo mūšį.
- 1919 m. nustatyta pirmoji Lietuvos – Lenkijos demarkacijos linija.
- 1942 m. gimė James Paul McCartney, vienas iš britų muzikos grupės „The Beatles“.

Birželio 19 d.

- 1790 m. Prancūzijoje atšaukta paveldimoji bajorystė.
- 1862 m. visoje JAV panaikinta vergvaldystė.

- 1867 m. gimė **Česlovas Sasnauskas**, kompozitorius, vargonininkas, choro dirigentas, dainininkas, dainų „Kur bėga Šešupė“, „Užmigo žemė“, „Jau slava sukilo“, „Karvelėlis“, giesmės „Marija, Marija“ autorius (mirė 1916 m.).

- 1904 m. gimė Balys Dvarionas, lietuvių kompozitorius, pianistas, dirigentas, pedagogas, profesorius (mirė 1972 m.).

- 1910 m. JAV Spokane mieste pirmą kartą švęsta Tėvo diena.

Birželio 20 d.

Pasaulinė pabėgėlių diena.

- 1794 m. Lenkijos karalius Stanislovas Augustas Poniatovskis Druskininkus paskelbė gydomąja vieta, su gydomųjų galių turinčiu mineralinio vandens verslove.

- 1840 m. Samuel Morse užpatentavo telegrafą.

Birželio 21 d.

Vasaros saulėgrįža

- 1895 m. Vokietijoje oficialiai atidarytas Kaizerio Vilhelmo kanalas (vok. Kaiser-Wilhelm-Kanal, tarptautinis pavadinimas Kylio kanalas), sujungęs Baltijos ir Šiaurės jūras; atidarymo metu filmuoti vaizdai laikomi seniausiu filmu apie Vokietiją („Opening of the Kiel Canal“, 18 sek. trukmės);

- 2000 m. prie Meksikos krantų siaučiant uraganui paslaptinai dingo Lietuvos motorlaivis „**Linkuva**“ ir 18 žmonių įgula. Paslaptis neįminta lig šiol.

Birželio 22 d.

Tarptautinė vėjo energetikos diena; Okupacijos ir genocido diena (Lietuvoje); Alytaus miesto diena.

- 1520 m. popiežius Leonas X nuo Bažnyčios atskyrė reformacijos vadovą ir protestantizmo pradininką Martin Luther.

- 1581 m. Steponas Batoras paskelbė privilegiją, pagal kurią Alytui suteikta savivalda. Alytus tapo miestu.

- 1752 m. Benjamin Franklin eksperimentu įrodė, kad žaibas yra elektros išlydis.

- 1940 m. Sovietų Sąjungos kariuomenė okupavo Lietuvą. Dėl 1941 m. birželį vydytų trėmimų ši diena dar vadinama masinio tautos naikinimo diena.

Lietuva siekė atlikti savo tautines pareigas prieš visą lietuvių pasaulį, bet tai darydama ji pati negalėjo nepasikeisti. Jos vaizduotėje ir identifikacijoje turėjo pamažu rasti ir kitų diasporinių tautų gebėjimuose išrutuliotas supratimas, kad gali skirtis kultūriniai, kalbiniai, ekonominiai ir kiti pasaulio lietuvių bruožai, bet juos visus vienija bendri jausmai, bendra atmintis ir solidarumas.

Ant Kongreso dalyvių pečių gulė įsipareigojimas ne tik konstruoti diasporos atmintį, kurti bendrą pasakojimą apie visus – ir Lietuvoje ir plačiame pasaulyje – gyvenusius gentainius, bet ir formuoti naujas tradicijas, turėjusias masinėje sąmonėje įtvirtinti tam tikrus solidarizuojančius ritualus ir šventes. Tuo metu gimė idėja liepos 17 d. paversti minėtina diena. *Tejungia mus visus „Dariaus ir Girėno užsienio lietuvių liepos 17 diena!“* – nuskambėjo A. Randomanskio plunksnai priklausęs šūkis. Praktinės mobilizavimo ir solidarumo didinimo pastangos buvo labai kilnios ir prasmingos. Airiai, škotai, graikai, lenkai, vokiečiai ir daugelis kitų tautų išeivių turėjo susiklosčiusias tradicijas, o lietuviai juto esą laisva ir pajėgi tauta tokias pat tradicijas kurti ir palaikyti. Užteko ir tikėjimo idealais jėgos. A. Randomanskis grindė savo pasiūlymą tokiais žodžiais:

*Gyvename tautų susibūrimo (konsolidacijos) laikotarpį. Galingas ir plačias valstybes sukūrusios tautos rūpinasi savo išblaškytų narių suementavimu; joms brangus kiekvienas tautietis, kiekviena nuo tautos kamieno atskilusi šakelė. Senos, kultūringos tautos žino, jog tuo būdu jos auga ne tik skaičiumi, bet ir teritorialiai, nes bet kuris žmogus, kur jis bebūtų nešasi su savimi savo tėvynės dalelę. Net galutinai nutautęs, savo kalbą ir praeitį pamiršęs, jis vis bent savo pavardės skambesiu primena tolimą tėvynę. Dažnai tokios, pamirštos ir nuvytusios šakelės pradeda leisti tautiškas atžalas ir daigus, suspindi nepaprastais gabumais ar net genialumu ir verčia aplinkos žmones prisiminti didvyrio kilmę ir pagerbti pagimdžiusią jį šalį (...) Jeigu taip savo tautiečius vertina anglai, prancūzai, vokiečiai, kuriems, rodytusi, paskiri asmenys nėra tokie brangūs, tai ką bekalbėti apie mažas tautas, kurių iš viso vos keli milijonai priskaitomi. Joms turi būti ypatingai brangintinas bet kuris istoriško, ūkiško ar kurio kito viesulo nutrauktas ir tolumon nuneštas lapas. Mažos tautos turi dideliu atsidėjimu bei kruopštumu rankioti pasaulyje savo sūnus ir pinti juos į gyvą tautinio vieningumo bei darbo vainiką. Senoji išmintis mus moko, jog paskiri žmonės, kaip pavieniui išdėstyti pagaliai, nedaug naudingo tegali atlikti. Tik juos surišus, suvienijus, gaunasi jėga ar įrankis, kurias galima operuoti ir šį tą tėvynės labui nuveikti.*³⁵³

Įtikinėjimas buvo skirtas ne tiek diasporai, kiek Lietuvos lietuviams. Jis daigino tokį diasporinės tautos jautrumą, kuris galėjo prisidėti prie lietuvių tapatumo sodrinimo, gebėjimo suprasti visą margaspalvį lietuvių pasaulį kaip *savą*, artimesnį, negu iki šiolei uždaroje, lokalinėje etnolingvistinėje bendruomenėje buvo įprasta jausti.

Kongresas, kaip buvo numatyta, vyko visą savaitę. 1935 m. rugpjūčio 11–17 d. 3 000 lietuvių iš 19 pasaulio ša-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

116

Lietuviai Pasaulinės parodos metu. New Yorkas, 1939 m. rugsėjo 10 d.

lių pradėjo istorinį, nei iki tol, nei po to analogų neturėjusį lietuvių pasaulio veiksmą. Nors A. Smetonos aplinka iš anksto statė užtvaras Lietuvos vidaus problemų svarstyboms Kongrese, tačiau sunku buvo kontroliuoti visas laisvų žmonių nuotaikas ir kalbas. Kita vertus, Lietuvos visuomenės akyse šis suvažiavimas labai stipriai mobilizavo jausmus ir mintis. Ir

A. Smetona, ir jo legalūs oponentai sveikino Kongresą. Tai buvo svarbiausia žiniasklaidos tema. Buvo atgaivinta išeivijos atmintis, prisiminti protėvių ir senelių keliai į platųjį pasaulį, pasidžiaugta diasporos lietuvių pasiekimais, o lietuvių kolonijų delegatams plačiai nušviesta tėvynės būklė. Tačiau ne tai buvo svarbiausia. Kongrese buvo atgaivinta lietuvių pasaulio vaizduotė ir kuriamos ateities vizijos, kurios buvo grindžiamos tikėjimu, jog Lietuva ir diaspora gali labiau ugdyti savo bendrumo jausmus, kad gali būti pasiektas tam tikras globalus tautinės organizacijos pavidalas, kuris padėtų sąmoningai įgyvendinti diasporinės tautos idėjas, o išeivijos ir spontaniškos kolonizacijos tėkmėje duotų kuo didesnės tautinės naudos, švelnintų bloguosius emigracijos proceso poveikius, diasporos tinklus paverstų lietuvių tautos įsišaknijimo Vakarų pasaulyje priemone.

Kongresas buvo pati geriausia arena platesniems sluoksniams lengviau suprantama kalba pristatyti tautos gyvasties ir tolesnio formavimo vaizdinius. Tai buvo geriausia proga kelti ir diskutuoti futuristines, kartais net utopines, idėjas. K. Pakštas dar syk desperatiškai ieškojo lietuviams kolonizacijos erdvės, nors nei tautos ištekliai, nei laikas jo vaizduotės daigų negalėjo palaistyti. Vakarų Europos šalis jau matė artėjančią dekolonizaciją, kuri išibėgėjo po II pasaulinio karo. O, pavyzdžiui, iškilus matematikas ir išmintingas intelektualas, vienas Lietuvos universiteto kūrėjų profesorius Zigmas Žemaitis savo paskaitoje *Lietuvių tautos paskirtis* išeiviją matė kaip svarbią lietuvių tautos dalį, kurios misija – lietuvybės skleidimas plačiame

pasaulyje ir *tautos mentaliteto turtinimas naujomis idėjomis*.³⁵⁴

Kongresas buvo gerai organizuotas, tinkamai apgalvotas ir galėjo derinti labai skirtingus lūkesčius bei įsitikinimus. Per darbingą savaitę įvyko dar trys konferencijos: pasaulio lietuvių studentų, pasaulio lietuvių mokytojų bei pasaulio lietuvių periodinės spaudos atstovų (pastarosios vyko Klaipėdoje ir Giruliuose). Jų išskirtinis vaidmuo buvo logiškai pagrįstas. Studijuojantis jaunimas buvo diasporos intelektualinio potencialo ir būsimųjų tautinės bendruomenės lyderių

PARDUODA

Parduodamas erdvus, 3,400 kvadratinų pėdų namas, padalintas į du butus, Beverly Shores, IN, su dviem sklypais netoli Michigano ežero. Kaina \$ 250,000. Skambinkite **tel. 269-469-3298**.

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDymo SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

poligonas, lietuvių išeivijos švietimas ir komunikacija taip pat buvo vienas labai svarbus bendras dalykas. Tad pasidalijimas nuomonėmis, patirtimis, svajonėmis, baimėmis ir idėjomis buvo labai naudingas dalykas. Visas Kongreso darbas baigėsi kelių lietuvių pasaulio ateičiai svarbių rezoliucijų priėmimu. Pirmiausia minėtina Bendroji rezoliucija, tačiau buvo ir idėjas pristatantys atskiri sutarimai: dėl būsimos globalios organizacijos sukūrimo, dėl švietimo, kultūros ir ekonomikos ateities ir dėl kolonizacijos perspektyvų. Kongreso delegatai taip pat priėmė atskirą rezoliuciją, kuria dėkojo Lietuvai – valdžiai ir visuomenei – už pastangas gaivinti pasaulinę lietuvybę.

Daug temų svarstyta, daug ateities planų susikurta. Tačiau svarbiausia praktine išdava laikytinas sumanymas ir apsisprendimas sukurti *Pasaulio lietuvių sąjungą*, kaip Lietuvą ir diasporą vienijančią globalią organizaciją. Ji turėjo atlikti pasaulėžiūros ir geografijos išbarstytų lietuvių diasporos bendruomenių, draugijų ir susivienijimų telkimo bei koordinavimo funkciją. Kongrese savo šalims atstovavę delegatai jau 1935 m. jautėsi galintys pradėti nerti milžinišką organizacijos tinklą, kuriam, jų manymu, jau tuo metu būtų galėję priklausyti virš 1 000 organizacijų visame pasaulyje. Kongrese buvo suspėta išrinkti laikinąją *Pasaulio lietuvių sąjungos* (PLS) valdybą, kurią sudarė patyrę Lietuvos veikėjai ir svarbiausioms išeivijos srovėms atstovaujantys išeivijos lietuviai: R. Skipitis, K. Šlezevičius, K. Pakštas, F. Kemėsis, L. Simutis, J. Leimontas, A. Steponaitis, S. Vitaitis.

353. Randomanskis, A. Tejungia mus visus „Dariaus ir Girėno užsienio lietuvių liepos 17 diena. In: *Pasaulio lietuviai*, p. 21–22.

354. Kasperavičiūtė, Vitalija. *Lietuvos Respublikos emigracijos politika 1918–1940 m.*, p. 79.

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DF tarybos posėdžiui pasibaigus

MARIJA REMIENĖ

Gera buvo pavasario vajaus pradžia. Į vajaus laiškus atsiliepė nemažai „Draugo“ skaitytojų. Dauguma atsuntusių čekius pageidavo įsigyti dr. Algio Norvilo ar Marijos Remienės knygas. Knygos buvo pasiūlytos kaip dovanos „Draugo“ laikraščio rėmėjams už jų auką Draugo fondui.

Deja, balandžio ir gegužės mėnesiai nedaug beatnešė Draugo fondui vokelių su čekiais. Gal pavasario vėjai tas fondo aukas nunešė į kitas rinkliavas, kurių laišakai ir prašymai nuolat ateina? Kaip ten bebūtų, neturime pamiršti, kad Draugo fondas dar labai jaunas, tik 22-jų metų. Tarybos nariai posėdžio metu svarstė, kaip patraukti tuos „Draugo“ skaitytojus, kurie nėra paaukoję nei dolerio ir tuos, kurie neprenumeruoja laikraščio. Ir kas atsitiktų, jei vieną dieną, nors laikinai, laikraštis nebepasieks jūsų? Ar internetas skaitytojus patenkintų? Ar žinotume, kas vyksta mūsų visuomenėje, kokie minėjimai rengiami, kas negrįžtamai iškeliavo pas Viešpatį?

Birželio mėn. 10 d. „Draugo“ patalpoje įvyko DF direktorių tarybos posėdis, dalyvaujant šešiems direktoriams ir „Draugo“ leidėjų pirmininkui *ex officio* Vytui Stanevičiui. Vytas Stanevičius papasakojo apie administracijos žingsnius siekiant sutaupti lėšų. Jis, be kita ko, pranešė, kad išvežta didžioji spausdinimo mašina, kuri tarnavo „Draugui“ nuo 1956 m. Atsiranda organizacijų, kurios norėtų išsinuomoti patalpas, bet jas reikia gerokai sutvarkyti. Nuo liepos mėn. „Draugo“ patalpose įsikurs ALT’as.

Posėdžio dalyviams labai rūpėjo finansinis stovis, kurį rūpestingai tvarko išdininkas Leopoldas von Braun. Naudojant konservatyvų investavimo būdą ir DF neturint kitų išlaidų, tik vają pravedimui (vokai ir paštas), taupant administravimo išlaidas, šiais metais „Draugo“ laikraščio leidybą teko paremti 30,000 dol. Šiuo metu Draugo fondo kapitalą sudaro 629,972 dol. Pavasario vėjus kapitalą padidino 15,808 doleriais. Nesulaukta kitų aukų, tokių kaip palikimai. Draugo fondas (nuo įsikūrimo pradžios) „Draugo“ leidybai jau išmokėjo 2,301,607 dol.

Posėdyje buvo nutarta kitą metinį Draugo fondo narių suvažiavimą rengti lapkričio 16 d., 10 val. „Draugo“ redakcijoje. Programoje bus veiklos pranešimai, tolimesnių darbų planai ir direktorių rinkimai. Šiais metais kadenciją baigia Rūta Jautokienė, dr. Algis Norvila, Ramunė Račkauskienė ir Vacys Šaulys. Taip pat nutarta rudenį skelbti rudens vają.

Posėdis buvo pradėtas ir užbaigtas malda.

Lietuvių Katalikų religinė šalpa lietuvių katalikų veiklai paremti skyrė pusę milijono dolerių

Lietuvių Katalikų religinės šalpos (LKRŠ) metinis narių susirinkimas įvyko Maspeth, New Yorke, gegužės 17 d. Susirinkimas prasidėjo šv. Mišiomis Atsimainymo parapijoje. Šv. Mišias, kurias koncelebravo tarybos nariai – vysk. Baltakis, arkivysk. Grušas, prel. Putrimas ir kiti kunigai, buvo aukotos už LKRŠ geradarius. Dauguma LKRŠ aukotojų yra JAV gyvenantys lietuviai. Jų dosnių aukų dėka LKRŠ daugiau nei 50 metų vykdo savąją misiją remti katalikišką ugdymo, religinę ir karitatyvinę veiklą Lietuvoje ir išeivijoje.

Susirinkimo metu finansų komiteto pirmininkas kun. Jonas Puodžiūnas ir išdininkas Gintaras Čepas pranešė, kad LKRŠ finansinis stovis yra geras. LKRŠ valdyba išreiškė ypatingą padėką už vieno milijono dol. palikimą, gautą iš a. a. Margaret A. Petrikas. Didelė dalis palikimo (beveik 400,000 dol.) ji paskyrė katalikų studentų paramai. Įgyvendinti šiam tikslui atidarytas stipendijų fondas. Dėka a. a. M. Petrika palikimo galima patenkinti daugiau projektų ir paremti daugiau katalikų studentų.

LKRŠ tarybos pirmininkas prel. Edmundas Putrimas pranešė kaip LKRŠ sėkmingai vykdo savo misiją remti katalikišką ugdymo, religinę ir karytatyvinę veiklą Lietuvoje ir išeivijoje. Jis minėjo „Bernardinai.lt“ – kaip vieną iš projektų, prie kurių sėkmės labai prisidėjo LKRŠ ankstesnė ir besitęsianti parama. Prel. Putrimas nuoširdžiai padėkė, kad taryba jaučia atsakomybę paremti tokius projektus, bet tai padaryti galima tik aukotojų dėka, ir tai yra jų geras darbas.

Po narių susirinkimo vyko direktorių posėdis, kuriame direktoriai svarstė per 180 tinkamų paramos prašymų. 160 projektų buvo skirta paramos nuo 500 dol. iki 58,000 dol., bendroje sumoje – beveik 500,000 dol. Didžiausia parama buvo paskirta Šv. Kazimiero kolegijai Romoje, Telšių vyskupijos seminarijai, laikraščiui „Draugas“ ir „Carito“ organizacijai. Iš įvairių karitatyvinių, ugdymo ir religinių projektų parama buvo skirta 46 katalikiškoms jaunimo stovykloms, vykstančioms „Neringoje“, kurias ruošia parapijų, ateitininkų, skautų organizacijos. Daugiausia projektų vykdoma Lietuvoje, tačiau yra ir iš kitur – Europos, Šiaurės bei Pietų Amerikos. Tai atspindi LKR šalpos geradarių rūpestį stiprinti visų lietuvių katalikišką kultūrą ir tikėjimą.

Jei skaitytojai domisi LKRŠ veikla ir norėtų gauti jos žiniaraštį, gali parašyti el. paštu: info@lkrshalpa.org arba adresu: Lithuanian Catholic Religious Aid, 64-25 Perry Avenue, Maspeth, NY 11.378-2441 bei skambinti tel. 718-326-5202. Dugiau informacijos apie LKRŠ rasite LKRSalpa.org, LCRAid.org

Lietuvių Katalikų religinės šalpos info ir nuotr.

Energija, jos šaltiniai ir jų naudojimas (3)

Tęsinys iš birželio 14 d.

JERONIMAS TAMKUTONIS

Panagrinėję akmens anglies kasimą ir anglies rezervus, pažvelkime į „Gazprom“ teikiamas dujas, kuriomis Rusija aprūpina ne tik Rytų Europos gyventojus, bet taip pat ir Vakarų Europos pramonę. Milžiniška Rusijos valstybinė dujų kompanija patenkina ketvirtį Vakarų Europos energijos pramonės poreikių elektros gamybai ir namų šildymui. „Gazprom“ teikiamų dujų kainos yra nuolatinis kivirčų objektas tarp jas gaunančių valstybių ar kompanijų ir „Gazprom“. Vakarų Europa stengiasi sumažinti „Gazprom“ monopolinę jėgą, tačiau ligi šiol „Gazprom“ dar neprarado savo galios nustatinėti kainas. Palyginti pigiai gaunamas Rusijos dujas „Gazprom“ pristato Vakarų Europai dar sovietmečiu prvestu vamzdynu, daugiausia einančiu per šiaurinę Ukrainą.

Šeštajame dešimtmetyje, kada dujos buvo pradėtos plačiai vartoti ir pardavinėti, jos neturėjo bendros nustatytos kainos. Vamzdžių tiesimas per Rusiją ir Ukrainą buvo brangus, tad buvo atsižvelgiama ir į tų linijų tiesimo išlaidas. Kadangi dujos yra naudojamos pramonei, elektros gamybai ir namų šildymui, buvo natūralu susieti jų kainą su alyvos kaina. „Gazprom“ stengiasi, kad kraštai, perkantys jo dujas, pasirašytų ilgalaikes sutartis, kartais ilgiau negu dešimtmečiui, nustatant dujų kainas pagal alyvos kainą. Ilgalaikės sutartys buvo palankios tiek dujų gavėjams, tiek ir dujų tiekėjams. Sąlygos pradėjo keistis užėjus ekonominei ir finansinei krizei ir prasidėjus Amerikos skalūnų dujų gamybai. Apie 2008-uosius metus Kataro suskystintos dujos, numatytos Amerikai, buvo iš dalies nukreiptos į Europą, tokiu būdu padidindamos taip vadinamą „spot

market“ parduodantį dujas mažesne kaina. Pradedant 2009 m. alyvos kainos kilo, kartu pakeldamos su jomis surištų dujų kainas. Kainų skirtumas tarp pigesnių „spot market“ dujų ir „Gazprom“ teikiamų dujų staiga išaugo. „Gazprom“ klientams Vakarų Europoje tai kainavo milijardus dolerių nuostolių. Klientai pradėjo reikalauti peržiūrėti „Gazprom“ teikiamų dujų kainas. 2012 metais kai kurios Vokietijos kompanijos ir Lenkijos valstybinė dujų kompanija pasiekė susitarimą dėl kainų mažinimo. Arbitražas reikalavo, kad „Gazprom“ pakeistų kainų nustatymo formulę, įskaitant ir „spot market“ kainas. Į ginčą įšivėlė ir Europos Komisija, kuri 2012 m. rugsėjo mėn. pradėjo tyrimą. Tyrimo tikslas buvo nustatyti, ar „Gazprom“, blokuodama kitus dujų tiekėjus, netrukdo laisvam dujų tiekimui Europai ir ar nenustato neteisingas kainas, sujungdama dujų ir alyvos kainas. „Gazprom“ atmetė visus kaltinimus, tačiau pats tyrimas sukėlė „Gazprom“ nemalonumų, nes iš Vakarų Europos Rusija gauna 40 proc. savo pajamų.

Europos dujų pirkimas iš „spot market“ pakilo nuo 15 proc. 2008 metais ligi 44 proc. 2012 metais. Šiuo metu jis sudaro daugiau negu pusę visų perkamų dujų kiekio, ypač Vakarų Europoje, kur Norvegijos „Stat-oil“ kompanija pardavinėja dujas „spot market“ kainą. Tas irgi paveikė „Gazprom“, kuris taip pat pradėjo pardavinėti dalį savo dujų „spot market“ kainą. „Gazprom“ ir toliau teigia, kad ateityje santykis su alyvos kaina pasiliks, nes Europa kasmet perka ne mažiau, bet daugiau dujų. 2013 metais „Gazprom“ planavo parduoti Europai 160 milijardų kubinių metrų dujų.

Europos dujų pristatymui „Gazprom“ turi senus vamzdynus, kurie eina per Ukrainą. Kad aplenkėtų Ukrainą, „Gazprom“ nutiesė „Nord Stream“ liniją, einančią Baltijos jūros dugnu. Ši linija duoda „Gazprom“ galimybę teikti dar 90 milijardų kubinių metrų dujų daugiau nei dabartinės sutartys numato.

Apart šių linijų, „Gazprom“ pradėjo tiesti 38 milijardus dolerių kainuosiančią „South Stream“ dujų liniją, kuri eitų Juodosios jūros dugnu.

Vakarų Europos politikams, atrodo, pakeisti „Gazprom“ dujų kainas yra lengviau ant popieriaus negu realybėje. „Nabucco“ dujų linija, kuri žadėjo parūpinti Europai dujas iš Centrinės Azijos, iširo. Vietoj „Nabucco“ 2013 m. gruodžio mėn. buvo planuojama daug mažesnė dujų linija iš Azerbaidžano, bet ji netiektų Irako ir Turkmėnistano dujų. Be abejo, „Gazprom“ turės įtakos dujų kainoms Europoje dar daugelį metų.

Europiečiai nori praplėsti „spot market“ ir laukia „Gazprom“ konkurentų, bet tai užtruks, o šiuo metu „Gazprom“ turi progos gerai pasipelnyti. Prisimintina, kad Lietuva, gaudama dujas vien iš „Gazprom“, moka už jas 30 proc. brangiau negu Vakarų Europa ir 20 proc. brangiau negu Latvija, Estija ir Lenkija.

Iškilus Rusijos-Ukrainos krizei, aiškiai pasirodė Vakarų Europos politinė priklausomybė nuo Rusijos teikiamų dujų jos pramonei. Kaip istorija rodo, niekas negali prognozuoti Rusijos valdovo užgaidų ir veiksmų. Vakarų Europos politikai baiminasi, kad Rusija gali kuriam laikui sumažinti ar nutraukti dujų tiekimą. Pagal energetikos duomenis, Vakarų Europa sunaudoja 76 proc. Rusijos eksportuojamų dujų. Toks Europos politikų nedrąsumas imtis priemonių prieš Rusijos veržimąsi į Ukrainos teritoriją, paveikė ir Amerikos politiką. Besilankydamas Europoje š. m. balandžio mėn. Amerikos Valsybės sekretorius John Kerry pareiškė, kad JAV gali pristatyti Vakarų Europai tiek dujų, kiek ji sunaudos. Pagal jį, Amerikos suskystintų dujų tiekimas pasaulinėms rinkoms prasidės 2015 metais.

Pasinaudota „Fortune“ ir „Economist“ žurnalais

LIETUVIŲ FONDO AUKOTOJAI

Nuoširdžiai dėkojame **2014 m. balandžio ir gegužės mėn.** Lietuvių Fondo aukotojams, kurių dosnumo dėka, LF kapitalas padidėjo **\$15,584,550** suma! Maloniai kviečiame visus remti Lietuvių Fondą.

Mūsų tauta – mūsų ateitis.
LF Vadovybė

- \$5

Sadonis, Robert ir Emilia, NJ (\$230).
- \$15

Lukauskaitė, Ramona, IL (\$40).
- \$20

Barzdukas, Arvydas ir Daiva, VA (\$2,220); Eidukytė, Oreta, IL (\$50); Kizlauskas, Kazimieras ir Liolė, MI (\$505); Mikelionis, Raymond J., CA (\$80); Razma MD, Jr., Antanas G., IL (\$4,430); Vertelkaitė, Agnė, IL (\$480); Budrys, Antanas ir Jūratė, AZ (\$2,149).
- \$25

Beržinskas, Ignas ir Teresė, OH (\$125); Morkevičiūtė-Lydon, Rasa, MA (\$490); Paškevičius, Henrikas ir Marija, IL (\$70); Pieniezny, Chester ir Danutė, NY (\$125); Rudaitis, Teodoras ir Ritonė, IL (\$1,620); Tomkutė, Milda, CA (\$905).
- \$30

Railaitė, Neringa, CA (\$1,530); Ruškytė, Judita, MD (\$65).
- \$40

Bagdonas, Arvydas, IL (\$100); Helt, Millie, PA (\$95).
- \$50

Alksninis, Vytautas ir Irena, CT (\$260); Ambrose, Marius, DE (\$1,125); Binder, Walter ir Rima, IN (\$1,550); Bitėnas, Rimantas ir Dalia, NY (\$600); Kartavičius, Romas, IL (\$450); Kezys, Romas ir Daiva, NY (\$250); Kriauciūnas, dr. Romualdas, MI (\$4,250); Momkus, Valcovas ir Margarita, IL (\$5,110); Petrutienė, Regina, MA (\$675); Sirusas, George Saulius ir Gražina, FL (\$825); Sužiedelis, Remigijus ir Vilija, FL (\$300); Tallat-Kelpša, Aušra M., IL (\$200); Variakojis, Jonas ir Gitana, IL (\$100); Wolfer, Aida ir Rudy, IL (\$250).
- \$60

Gaška, Gintautas ir Rūta, MI (\$4,200).
- \$85

Puškorienė, Dalia, OH (\$200).
- \$100

Anužis, Saulius ir Lina, MI (\$1,500); Baipšienė, Rimvyda, CA (\$400); Baltutis, Danutė, CA (\$200); Barauskaitė, Rymantė Teresė, CA (\$410); Bublys, Algimantas V., FL (\$1,075); Černevičienė, Rasa, IL (\$200); Gaila, Juozas ir Birutė, MD (\$1,000); Gečas-McCarthy, Irena, NY (\$1,000); Giedraitis, Kastytis K. ir Rita, MI (\$1,360); Gillis, Birutė Zita, MI (\$250); Griškelis, Rimantas ir Regina, IL (\$5,950); Jakštys, Algirdas J. ir Birutė P., IL (\$500); Janušonis, Palmira, IL (\$6,450); JAV LB Centrinė New Jersey apylinkė, NJ (\$350); Kanauka-Naudžius, Aldona, IL (\$610); Karvelis, Kastytis ir Kristina Rasa, MI (\$600); Laučkaitė-Howes, Isabelle, MD (\$575); Liubinskas, Juozas Jr. ir Daila, IL (\$2,150); Matušaitis, Vidmantas ir Vita, NJ (\$420); Miller, Sandra ir Gary, OR (\$200); Polikaitis, Antanas ir Dalilė, CA (\$2,165); Rastonis, Eugenija, FL (\$400); Raulinaitis, Julius ir Irena, CA (\$1,250); Reikenis, Richardas, MD (\$2,200); Sabaliūnas, Darius, OH (\$450); Šaulys, Dalia Rūta, IL (\$3,800); Sharko, Gregory, AZ (\$120); Slavėnas, Paulius, IL (\$200); Swafford, Brooke, DC (\$100); Tautvydas, Kęstutis J. ir Birutė, WA (\$600); Udrys, Linas, CA (\$250); Vailokaitis, Domas ir Antanina, CA (\$797); Vaišnys, dr. Juozas R. ir dr. Elona M., CT (\$4,800); Vitas, dr. Robertas A. ir dr. Gailė, IL (\$2,200); Vizgirda, Marytė, IL (\$500); Wallace, Joseph ir Milda, PA (\$550); Zimkus, Vidas ir Asta, IL (\$400).
- \$150

Alekna MD, Vitas P. ir Dalia, CA (\$900).
- \$175

Černiūtė, Marytė, IL (\$435).
- \$200

Anonimas, FL (\$3,900); Kuolas, Almis ir Danguolė, MA (\$8,900); Lemberτας, Nijolė ir Vitalis, CA (\$3,860); Lituanistinė mokykla “Lietuvėlė”, NJ (\$400); Ratajczyk, Rūta, CO (\$1,600); Siliūnas, Rimas ir Viktorija, IL (\$800).
- \$500

Černius, Rimas F., IL (\$4,500).
- \$1,000

Januta, Donatas, CA (\$10,200).
- \$30,959

a.a. Bogušas, Teklė, MA (\$30,959.4) **TESTAMENTINIS PALIKIMAS.**
- \$15,545,470

a.a. Vilcha, Joseph, IL (\$15,545,470.31) **TESTAMENTINIS PALIKIMAS.**

(Skliausteliuose — iš viso įnešta į LF į asmeninę narystę)

Sveikiname naujus LF narius:

Arvydas Bagdonas, IL; Sharko’s food Service, Inc., AZ; Brooke Swafford, DC; Jonas ir Gitana Variakojis, IL; Ronald Westhulm, IL. Ugnė Dinsmonaitė, IL- 17-ojo gimtadienio proga prasmingą dovaną, LF narystę, jai dovanuoja Černevičių šeima (IL).

Atminimo įrašais pagerbti ir įamžinti Lietuvių Fonde:

a.a. Helen Burokas (OR) (aukojo: Gary ir Sandra Miller, OR); a.a. Kazys ir Filomena Černiai (IL) (aukojo: Rimas Černius, IL); a.a. Vytautas Černius (IL) (aukojo: Marytė Černiūtė, IL);

a.a. Ona Razmaitė ir dr.Vincas Kanauka (IL) (aukojo: Aldona Kanauka Naudžius, IL); a.a. Sonata Lazauskienė (CT) (aukojo: Vytautas ir Irena Alksniniai, CT; Romas ir Daiva Keziai, NY); a.a. dr. Valerija Norvaišienė (MA) (aukojo: Regina V. Petrutis, MA); a.a. Vytautas Rastonis (FL) (aukojo: Eugenija Rastonis, FL); a.a. Živilė Reikenis (MD) (aukojo: Richardas Reikenis, MD); a.a. prel. Kazimieras Saulys (IL) (aukojo: Dalia Saulys, IL); a.a. Laima ir Jonas Vaičiūnai (IL) (aukojo: Danutė Baltutis, IL); a.a. Juozas Vizgirda (IL) (aukojo: Marytė Vizgirdienė, IL).

Papildytas Lietuvių Fondo administruojamas „Zenono Rekašiaus fondas“ (aukojo: Henrikas ir Marija Paškevičiai, IL).

Įsteigtas naujas „Joseph Vilcha fondas“(Testamentinis palikimas).

- Įsirašykite ir įrašykite artimuosius į Lietuvių Fondo narius.
- Pažymėkite svarbias progas LF įrašais - gimimus, krikštynas, gimtadienius, mokslo baigimus, šventes, vedybas, jubiliejus.
- Atminimo įrašais pagerbkite mirusiuosius.
- Rašydami testamentus, bent dalį turto palikite Lietuvių Fondui.

Priimame kreditines korteles

LIETUVIŲ FONDAS – LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION
Fed. ID# 36-6118312

14911 127TH ST., LEMONT, IL 60439, USA
Tel. 630-257-1616 – admin@lithfund.org – www.lithuanianfoundation.org

A † A
IGNAS NAVICKAS

Mirė 2014 m. birželio 14 d.
Gimė 1919 m. Lietuvoje, Alytaus apskrityje, Cibiliekuose.
Gyveno Lemont, IL.
Nuliūdę liko: žmona Birutė Straukaitė; duktė Danutė Strub su vyru Jerry; duktė Birutė Bendfelt su vyru Jeff; duktė Aldona Weir su vyru Jim; sūnus Arūnas su žmona Deanna; anūikai Mar-cie Sej su vyru James, Aleksandra Strub, Krista Weir, Andy Na-vickas, Jonas Weir, Thomas Navickas, Daniel Navickas ir Erika Weir; proanūkas Jeffrey Sej.
A. a. Ignas buvo tėvas a. a. Algio.
Velionis bus pašarvotas ketvirtadienį, birželio 19 d. nuo 3 val. p. p. iki 8 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.
Laidotuvės įvyks penktadienį, birželio 20 d., 9:30 val. ryto iš Petkus Lemont laidojimo namų a. a. Ignas bus palydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapi-nėse.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus daly-vauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
IGNUI NAVICKUI

mirus, reiškiame užuojautą žmonai BIRUTEI, duk-terims, sūnui ir jų šeimoms.

*Sūnėnas Vytenis Kunca
su žmona Rūta
Aldona Steponavičienė*

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente.
Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

Antanas Vaičiulaitis

Atkelta iš 1 psl.

Poezijos popietės dalyvius ypač sužavėjo „Buratino“ darželio auklėtinio šešiamečio Tito Grygelaičio kūryba ir jo padeklamuotos eilės.
Moksleivių kūrybos konkurse lau-reatais tapo Miglė Miliauskaitė (Pil-viškių „Santakos“ gimnazija), Markas Tabaras (Giedrių jaunimo ir suaugu-siųjų mokykla), Eglė Buzaitytė (Ky-bartų K. Donelaičio gimnazija). Suau-gusiųjų grupėje pirmojo laipsnio dip-lomas ir A. Vaičiulaičio dukterų pre-mija įteikta Romualdui Ivanauskui iš Marijampolės.
Maironio lietuvių literatūros mu-ziejaus muziejininkė A. Vaičiulaičio kūrybos tyrinėtoja muziejininkė Vir-ginija Paplauskienė į A. Vaičiulaičio tė-

viškę atvyko su rašytojo bičiulėmis iš JAV Terese Landsbergiene ir Angele Bailey. Tai jų namuose Antanas Vai-čiulaitis ir jo draugas Stasys Lozorai-tis (jaunesnysis) šventė paskutines Antanines, o Teresė Landsbergienė ir jos vyras Algimantas (rašytojo, kilusio iš Kybartų, Algirdo Landsbergio bro-lis) rūpinosi A. Vaičiulaičio archyvo parsiumtimu į Lietuvą. Didžioji dalis A. Vaičiulaičio archyvo saugoma Mairo-nio lietuvių literatūros muziejuje Kau-ne, kita dalis Vilkaviškio krašto mu-ziejuje Paežerių dvare.
Literatūrinę popietę A. Vaičiulai-čio tėviškėje gyvai vedė literatė Jovi-ta Grakavikienė, o skambias jaunat-viškas dainas padovanojo „Akimir-kos“ ansamblio dainorėliai.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos** Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), šį sekmadienį, birželio 22 d., 10 val. r. švėsime Devintines (Corpus Christi) – Kristaus Kūno ir Kraujo šventę. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. 15 minučių prieš šv. Mišias sukalbėsime Švč. Jėzaus Širdies litaniją. Šiuo metu mūsų parapija švenčia savo 100 metų jubiliejų. Taip pat primename, kad kiekvieną ketvirtadienį 8 val. r. šv. Mišios yra laikomos lietuvių kalba. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **JAV Lietuvių Bendruomenės Long Island** apylinkė sekmadienį, birželio 22 d., 2 val. p. p. maloniai kviečia visus į metinį pikniką – Jonines. Jis vyks Great Neck, Kings Point parke/miške, „Area 10“– įvažiavimas iš Redbrook Road pusės (naudojant GPS – adresas 74 Red Brook Road, Kings Point, NY 11024). Bus lietuviško maisto, alaus ir gera nuotaika! Daugiau info: Ramutė Žukaitė, tel. 516-353-1229 arba el. paštu ramutezukas@hotmail.com

■ **Visus visus, didelius ir mažus birželio** 28 d. kviečiame į 5-ąją Centrinės NJ lietuvių rengiamą vasaros – Joninių šventę „Sveiks, svieteli, margs“Estų namuose, 4 Cross St. & Veterans Hwy., Jackson, NJ 08527. Jūsų laukia mugė, šventinis koncertas K. Donelaičio 300-osioms gimimo metinėms pažymėti ir Joninių linksmybės! Svečiuose – nepakartojama kaimo teisuolė, Lietuvos įžymybė Apolionija Zizirs-kienė su grupe „Etiudas“. Šventės pradžia 5 val. p. p. Daugiau informacijos: lietuviskabendrija@yahoo.com

■ **Čikagos lietuvių Rotary klubas kviečia** Jus į labdarinę Vyno ragavimo vakarą pirmadienį, birželio 30 d., 6:30 val. v. Ti Amo Ristorante, 12350 Derby Road Lemont, IL 60439. Trijų rūšių vyno ragavimai ir užkandžiai. Visas pelnas skirtas diabetine liga sergantiems vaikams Lietuvoje. Bilietus galite įsigyti „Old Vilnius“ir „Rūta“kavinėse. Dėl papildomos informacijos skambinkite tel. 708-243-7547.

Baigiasi lėšų rinkimas lietuvių kryžiaus Augsburgėje atnaujinimui

Pranešame, kad šių metų liepos 1 dieną baigiasi JAV Lietuvių Bendruomenės organizuotas lėšų rinkimas Augsburgės kryžiaus atnaujinimui. Šiuo metu yra surinkta 6,225 dol. Aukos ir aukotojų sąrašas bus persiųstas Lietuvos Respublikos ambasada Vokietijoje. Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams.

JAV LB Krašto valdyba

Sveikiname gerbiamą jo Ekscelenciją Vyskupą Paulių Baltakį su pasigėrėtinu gimtadieniu!

Elena Ruzgienė
Gintaras Ruzgas
Kęstutis ir Astra-Ruzgaitė Bileriai
Arūnas ir Rūta-Ruzgaitė Udriai
Dr. Darius Udryš
Joseph ir Baltija-Udrytė Mc Ginty
Almis ir Claudia-Orsi Udriai
Vytyš Udryš

„VARDAS TAMSOJE“ Lietuviškas detektyvinis filmas

Penktadienį, birželio 20 d., 7 val. vak.
„Draugo“redakcijoje, 4545 W 63rd Street, Chicago.

Po trumpos pertraukos vėl kviečiame į vakaronę „Draugo“redakcijos patalpose – į lietuviško detektyvinio filmo peržiūrą. Filmą sukurtas pagal „Draugo“kultūrinio priedo redaktorės Renatos Šerelytės romaną „Vardas tamsoje“. Dalyvaus filmo režisierė Agnė Marcinkevičiūtė. Po filmo peržiūros vyks diskusijos su režisiere. Įėjimas – auka. Bus vaišės. Daugiau informacijos – „Draugo“ tel. 773-585-9500.

Kviečia Bridgeporto teatras

Birželio 13 d. duris atvėrė pirmasis Bridgeporto rajono dramos teatras „The Bridge“, parodydamas šiuolaikinę Antono Čechovo „Žuvėdros“versiją – „The Golf Ball“. Pjesės autorius ir režisierius – Kęstutis Nakas. Jis taip pat – ir teatro „The Bridge“ įkūrėjas. Po sėkmingo pirmojo savaitgalio vaidinimai vyksta ir toliau. Spektaklis bus rodomas iki liepos 6 d. penktadieniais ir šeštadieniais, 8 val. v. bei sekmadieniais 3 val. p. p. Dėl bilietų ir platesnės informacijos galite kreiptis www.BrownPaperTickets.com arba telefonu 312-307-5194. Bilietų kaina 12 dol. suaugusiems, 10 dol. studentams ir pensininkams. Teatro adresas – 643 W. 31st St. Chicago, IL 60616.

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME

„DRAUGĄ“

WWW.DRAUGAS.ORG

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B.S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

BALALATKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660

WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450

BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas: 8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455